

ROBINZON

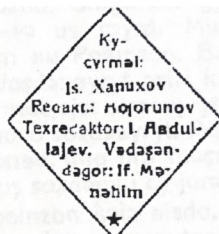

AZƏRNƏŞR * OTDEL TATI * BOKU * 1935

ROBINZON

BOKU ▷ AZƏRNƏŞR ◁ 1935
OTDEL TATI

I kniġ — hisdi duzətmiş soxdə
omorə roman Defo „Olozijahoj
Roblnzon Kruzo“. I duzətmiş
soxdəira ə urusi girəvundi
L. N. Tolstoj

Ə Hamburg zihisdənbu jə hoşirə toçir, urə bu sə kuk. Kələi kukju ə polk rafdəbu əri qulluq soxdə, və dəhvo birəki urə kysdəbyryt fransuzho. Unigə sər gyrd xundərə, azarly bisdo—və uş myrd. Mund jə cykləi kuk,—urə num bu Robinzon. Bəbə və dədəj ambar dısd doşdənbyryt əxiri kukə, əz cym xyşdəş xubtə muqojət birənbyryt əz u və ambar urə sər hovo soxdəbyryt. Robinzonə xundə nəş voisdənbu, uho urə məçbur nəş soxdənbyryt, və uş soxdənbu cy jurə voisdəgə.

Çovonə Robinzon kələ bisdo, və bəbə dədəj ju nə danusdyt cy soxutgə ə urəvoz. U həvdəh saləş birəbu. Bəbəşurə voisdənbu urə toçir soxu, ommo Robinzon gufdirəni: „Mərə toçir birə nisə voisdə, mərə voisdəni əri ə yzgə viləjəthojgə rafdə ə səjl“.

Ommo bəbəşu hərəzo nisə soxdənbu urə, gufdirənbu ki, əri səjl soxdə əqyl ən u kəmi gufdirə.

Dədəjəş jəzuqi omorənbu ə kuk xyşdə, və gufdirəni ə u: „Həzizə kuk məl Cytar muraç ty ə yzgə viləjəthojgə, ə xəjəly ki miəu ə unço? Nəbugə tyrə ə bəbə dədəjty jəzuqi nisə omorə?“

Jəbo Robinzon rafđ ə qıroq dərjoh'ərı gəşdə və di ə unço dusd xyşdəre. Dusd ən u bu kuk ən kapitan, ən nacalnik gəmi. U ə bəbəj xyşdərəvoz ədənbu rafdə ə London, kələ şəhər Angliyə, və gufdirənti ə Robinzon: „Voisdəni, kəş burajm ə İmürəvoz ə London?“ Ommo yzgy m zərə gərəkbə əz kələ dərjoh Nemsl. Robinzon gufdirənti:

„Mə şorum əri rafdə, ommo bəbə dədəj hərəzo nisoxut!“ Dusdju ə u gufdirənti: „Cy tərşirə? İmu zu mogordim və ty ə xunə İx-dilot misoxi, ə çə birəjgə və cy dirəjgə“. Robinzon gufdirənti: „Mə cytar muram, mərə pul nə birə hisdi?“ Dusdju gufdirənti: „Ə u tovun dərd məkəş: mə pulhojmə mydym tyre“.

Robinzon fikir soxdənti, fikir soxdənti və gufdi əni „Xub, mə mijom ə tyrəvoz“.

I ruzigə Robinzon zu vəxyşd, ovoduni xyş-dərə vokurd, vənyşd ə gəmi, və uho rafdyt; ommo dusd ju qədəqə zə ə qulluqci, burov ə bəbəj Robinzonıho guju ki, İşu ə sə hof-dəl ə London rafdyt gufdirə. Uno əz qıroq səlt çiro birəngə kapitan hişd şəşbo tup şəndə. Və Robinzonı lap şor bu ki, ju ərl səjl soxdə ədəj rafdə gufdirə. Xubə ruz bu, və uho ə salamətirəvoz ədənbıryt yzgy m zərə. I ruzigə uho yzgy m zərə vədiromorut ə lap kələ dərjoh. Robinzon həcələ mund ki, əz dərjoh və əz asmu bəşqəj hiciş vədi nisdi gufdirə.

Səjymyn rüz sər gyrd kələ vorvori, qur-qur asmu və bürənqinə, zyhbə, voruş əz bədrə ryxyhorə xuno ədənbu rixd; matrosho səxd gyrdənbyryt cy ə dəs işu ofdorənbugə, nə bugə uho ə dərjoh mofdorut; ə gəmi vəbiregorho həmmə tərsiryt və əri xyşdə norəbyryt ki, gəmi puc mibu gufdirə. Və Robinzonış tərsi, dyl ən uş bulanmiş bisdo,—u əri xyşdə nokl, həjsəhət mymyry gufdirə. U sər gyrd girisdə və gufdirə: „Həzizə bəbə dədəjməl işmu diyə nivinlit mərə! Əri cy omorum mə?“

Ommo vorvori omorə-omorə ədənbu diyəş kələ birə: jəkənho para birəbyryt, və diyə yzgy m zərəş nisə bürənbu, hələ əz dərəş, əz kun gəmi sula birəbu, və ov sər gyrdəbu əri ə u dromorə. „İmuhoj diyə imu puc bisdorim!—boçəñ zəryt həmmə. Robinzon irə şinrəmund, hə həcu myrdərə xuno ofdo ə xori. Həmmə sər gyrdyt əri ovə vədəşəndə, gəmi batmış nəbu gufdirə. Ja soldat gufdirəni ə Robinzon: „Cyl ty təñno dəgəşdəj? Nisə dirə həmmə ədət kor soxdə, inu həmməjmü myrdəni inçimış birəjm əz cv daşmış soxdə“.

Robinzon ə guçəvoz vəxyşd və sər gyrd ov daşmış soxdərə. İnço kapitan fyxim soxdəni əri tup şəndə: nokl əri xyşdə zəlki ə l nəznikliho hisdyt yzgə gəmihojgə, : sə şinrə ə kuməkl mijovt. Robinzon səs təcə şin-

rəmund noki əri xyşdə gəmi vacarusd gufdirə, əz xyşdə rafdə gənə ofdo.

Ommo cənd qədər ovə vədəşəndənbyrytgəş u hə gənə ədənəu zijod birə. Həmmə əri xyşdə norutki, gəmi batmış miəu gufdirə, və sər gyrdyt əri tupho, pişkəho, cihoj xurdənirə ə dəryoh dəşəndə, gəmirə suk soxut gufdirə.

Ə nəzniki ən u ədənəu yzgyr zərə jə gəmigə və şinriki, ə çəigə ədət gululə şəndə gufdirə, fyrso jə kələ lodkarə. I lodka nəznik nisə danusdənbu omorə əz Robinzon vəbuho gəmi. Ə guçəvoz ə sər ən u şəndyt rəsərə, uho əz u səxd gyrdə kəşiryt lodkarə duz ə ki gəmi. İnçə həmmə sər gyrdyt xyşdəərə əz gəmi ə lodka şəndə, və Robinzonəş şəndyt ə lodka, ə u tovun u hicişəş hiss nisə soxdənbu və myrdərə xuno bu. Lodka ovurd uhorə ə ki gəmi, və həmmə şor byryt ki, əz ylym xilos bisdorut gufdirə.

Ə London omorəki rasirəki, Robinzon rafd əri şəhərə fəmə soxdə və jurə glsnə birəki u rafd ə ki jurə əz Hamburg ovurdiho kapitan.

Əri ci xurdə nyşdəki, kapitan gufdirəni əz Robinzon:

„Ty ə London əri cy omorəj? Kori, nəbu-gə vəvəşmu fyrsoi tyərə?“

Robinzon gufdirəni: „Mərə ə inçə kor nisdi, mə əz pəñənyki vəvəşmu omorəm“.

Kapitan ə Robinzon vətəyndysd və gufdi: „Robinzon, ty xubə kor nə soxdəj, əz ki vəvə virixdəj. Vogərd bura ə Hamburg, vəxşləmişi xoh əz vəvəşmu“, və u do Robinzone puliş.

Robinzon rafd ə gavan, ə ciçoki gəmiho poisdənyt, və sər gyrd fikir soxdərə: „Cytar buram mə imuhoj ə ki vəvəjmu?“ U sər gyrd pyrsirərə əz jə ədomi, nisə rafdə mi hər komi gəmi bisdo ə Hamburg, ommo u çohob dorəni urə: „Nəh, ə Hamburg nisə rafdə“. I ədomi gəmiçi bu və ə i zuri ədənbu ə Gvinejə, ə Afrika rafdə.

Robinzon gufdirəni ə u: „Bəqdə, ty xyşdənty ə çə rafdə?“

Gəmiçi gufdirəni: „Mə ədəm rafdə ə dur, ə Afrika, ə unçə Gvinejə gufdirə xorini, və ə unço sijəh ədomiho—negrho zihisdənyt.“ Robinzon gufdirəni ə u: „Durimi u xori?“ Gəmiçi gufdirəni: „Duril Voisdəni kəş burajm ə mərəvoz ə unço?“ Robinzon gufdirəni „Mərə pul nisdı.“ Gəmiçi gufdirəni: „Mə əz pulhojmə mydym tyrə ty vosdo muşarho, təvərho, kordəho və rangəbarangə şişəho... Əri kiroj rəh əz ty hiciş ni vosdonum.“ Robinzon gufdirəni ə u: „Əri cy gərəki vosdora i ty gufdirə cihorə? „Mərə gərək nisdı.“ Gəmiçi gufdirəni: „Vosdon, sər negrho əz uho nisə vadarafdə—uho tyrə ə çigəj ən uho ambarə syr x və əsduquj fili mydyt.“ Robinzon

gufdirəni: „Əsduquj filli ərī cy?“ Gəmiçī gufdirəni ə u: „Əri cy ki u lap sipini və qilmət ən u buholyni.“

Robinzon gufdirəni: „Xub, boşgu, mə ədəm omərə ə tyəvoz“.

Uho vənyşdyt ə gəmi və rafdyt. Uho yz-gym zəryt xəjli və dyryt xorirə. Robinzon pyrzi: „Komi xorini i?“ Gəmiçī gufdirəni: „I ostrov¹⁾ Maderai, unço əz ongur şorob qyc soxdənyt və urə gufdirənyt maderai. Ə unço quşho — byldyrcinhoş ambar birə, və uho lap xub xundənyt.“ Robinzon gufdirəni: „Həməl mijov mi, mə buram ə u ostrov Madera?“

Gəmiçī gufdirəni ə u: „Həməl mijov, cynki mə ə unço gəmirə pocinkə soxdəninym“.

Həmməj ən uho vədiromorut ə qiroq, və Robinzon rafdi əri gəşdə ə ostrov. Ə unço ongur ambar voromərəbu, və u urə xurd, ə guçəvoz ə xunə omo.

Gəmiçī gufdirəni ə u: „Ty, Robinzon, gəşdi imuhoy əri ty, cənd qədər tyrə voisdəgə, —mə gəmirə pocinkə soxdəninym, inço xəjli poisdəninim.“

Robinzon sə ruz zihisdəmund, dərixmiş bilsdo. Omo u ə qiroq və sər gyrd fəm soxdərə, dirəni gəmi duz ruje qiroq ədəj yzgy m zərə. Robinzon pyrzi rəni əz gəmiçī: „Ə ciço yzgy m zərənit işmu?“ Gəmiçī guf-

1) Ostrov — çəzri

dirēni: „Imu ēdējim ē Brazīlijā rafdē“. Robīn-
zon gufdirēni ē u: „Ē komi Brazīlijā u?“.
Gēmicī gufdirēni ē u: „U ēz inčo duri, ē
Amerikai. Ē unčo vāhšijē ēdomiho zihšdē-
nyt vā ē unčo birēni ambarē qum syrxi vā
buholyjē sēnqho.“ Robīnzon gufdirēni ē u:
„Vēgl mārēš ē xyšdārēvoz.“ Gēmicī gufdirēni:
„Zaralcy, bošgu dijē, burajm“.

Uho hišdyt rafdyt.

Pēnč ruz ē salamatirēvoz yzgy m zēryt,
ommo bēqdē zyhēā vokurd. Šēš ruz bisdo
i zyhēā, vā gēmicī nīsē danusdēnbu ē čē
ovurdigē dēšēndigē jurē gēmi.

Jē vo sēbēh munda, birdēn hēmmē vočēh
zēryt: „Xori, xori! Xori vādini!“ Irē gufdirē
jēki nē bisdo gēmi voxurd ē sēnq vā kun
gēmi sula bisdo, ov sār gyrd ē u dirōmorārē.
Hēmmē sār gyrdyt grisdārē, vočēh zērārē,
vidovusdut ēz inčo ē unčo vā nīsē danusdēn-
byryt cy soxutgē. Bēqdē fušēndyt kēlē lodkārē,
vēnyšdyt ē u vā yzgy m zēryt rujē qiroq.
Lodkēš ēdēnbu ov pur birē. Inčo jē kēlē lē-
pyr zuri omorē carund lodkārē ē sār lēhē.
Ē qārīš ēn u dēbirēgorho hēmmē ofdorut ē
qdē ov vā vočēh zērēš minikin nē bisdo īšurē.

2

Hēmmē batmiš bisdorut, ēnčēq Robīnzōnē
tēhno lēpyr hyl zē vādēšēnd ē qiroq. U xējli
ofdorēbu munda ē tēhēr myrdē; cymh ē vo-

kurdəki,—dirəni ju təhnoſ: həmmə batmiſ
biri və gəmiſ batmiſ biri. Urə jəzuqi omə
hərməhhojju batmiſ birət gufdirə, və u sər
gyrd girisdərə. Bəqdə rafd ərl fəm soxdə
xorirə, ə ciçoki jurə hyl zərə vədəşəndiho.
Rafdəni, fəm soxdəni har çigərə və dirəni
ki, inço təxyl nəş voromərə gufdirə və ə
hiçoiſ xəjmə nisdı, urə səhm ſiſi. Nyşdəni
u və fikir soxdəni: „Imuhəj həciſ, həcuſ mə
əz gisnəl mymyrym. Bəlki inço vəhiſijə həj-
vonho dəbu, və uho mərə muxurut,“ və u
gənə sər gyrd girisdərə. Bəqdə urə xisirə
voisd, ommo ə xori dəgəşdə tərşirənbu, həj-
vonho jurə omərə nə xurut gufdirə,—u va-
rafd ə dor, nyşd ə unço ə sər ligəj ju və xi-
si. Və ə xov ən u omərəni, gujgə ju ə xunəi
və bəbə dədəj ju ədət girisdə, ləqər birət, və
uſ girisd və boçəh zə: „Mə inçojum!“ . Boçəh
zərəj ju jəki nə bisdo, u ə xov carusd və
ofdo ə xori. Dor hyndyr nə bu, ə dəreş hyn-
dyrə savzə voromərəbu, və u dord dorəni
nə voxurd.

Urə gisnə bisdo. Dyjymyn ruz bu u hiçiſ
nə xurdəbu.

U sər gyrd girisdərə, ə xori ofdo və guf-
di: „Mə əri cy batmiſ nə bisdorum: həciſ,
həcuſ əz gisinəl myrdəninym!“

U rafdəni ə qiroq dərjoh və dirəni unço
ambərə guſ mohiho. Robinzon jəkirə ə sənqə-
voz xyrd soxdə ləzət jurə dirəni: u ərl ən

u xuş omo, və xurdə syrol bəsdə əz uho, Xurdə syrol birəngə rafdəni və dirəni—nikə-rələl ə təmizə ovəvoz, u hənçirəni.

Şəv birəngə urə gənə birm şişi, u gənə sər gyrd girisdə və fikir soxdəlrə: „Həmmə jə-kini: əz gisnəi nə myrdəm, mijovt vəfişijə insonho və mykyşyt mərə“. U varafd ə dor, ə qəişəvoz bəsd xyşdəre ə jə kələ ligə və həci xisi.

Səbəhmundə u vəxyşd, xyrd soxd əz dor jə qolinə cubuqə, varafd ə sər hyndyrə doq əri fəm soxdə, vədi nisdə mi ə hər çoj bəsdə ədomi, jə nəbugə hər komi kənt bəsdə. Doq tik bu, Robinzon ə guçəvoz varafd ə sər ən u. Fəm soxdəki corkinomyrdə dirəni ju ə ostrov vəri və corkinomyrdiş dərjohi. Ostrov kələ bu, ommo ə sər ən u nə kənt vəbu nə şəhər: həmmə doq, vişəluq və məçluq bu, dişə hiciş nə bu. Robinzon sər gyrd fikir soxdəre ki, cytar ju əri xyşdə xəjmə vokunugə. Urə nə təvər bu, nə muşar. Fikir soxdəni, fikir soxdəni, dirəni voromorənyt çovonə dorho, ə dor sygytım u xşşəş. U şori soxdə gufdirəni: „Kura misoxum mə i dorhorə ə də-səvoz, və qyc misoxum əri mə caparla, və inço zihisdəiməş məhlym nibu“.

U sər gyrdəki əri dorhorə vəkəndə, dirəni hə ə qəriş doq muqorə dəri, və rəh əri ə u darafdə təng bu, lulərə xuno. Urə lopatkə mibəsdogə u hə inço xunə məkənd əri xyş-

də. U sər gyrd vəkəndə çovone dorhorə ə
dəsəvoz və koşd uhərə ə corkinomyrd ən I
lula. Ə u ostrov bitəv sal zimusdu nisë bi-
rənbu, qızqinə gərmi birənbu; və u əz. kor

soxdə vomundəni, nyşdəni əri rəhəti soxdə və şirəni cылgə ədəj səs soxdə; u rafdəni, dirəni—nikərələ ədəj rafdə, u şori soxdə və gufdirəni: „İ xubə koril! Ov ə nəzniki mə mi-bu“. Bitəv ruz u vədəşəndə koşdəni dorhorə, şəv varafdəni ə dor, xyşdərə ə qəlşəvoz bəs-də və xistrəni.

‘Səbəhmundə Robinzon vəxyşd və rafd ə qıroq dərjoh əri guşmohl gəşdə; u rafd əz jə rəhlgə və dirəni: İnço voromori kələ dor, və ə u voromori kələ bəhərho, kydyhojmurə xuno. U jəkirə ci. Pused ən u səxd bu, və Robinzon urə ə guçəvoz ə sənqəvoz xyr soxd: ə mıglə dəbu ləpə, həm nərmi, həm şirin, və Robinzon xurd cor əzini bəhərhorə. İ bəhərhorə gufdirənyt qərəbəchoj kokosi, dorhorə gufdirənyt K o k o s.

Xurdə syroi birəngə, u rafd ə qıroq dərjoh və əz unço kura soxd qymqymə. Bəqdə ofd jə tiçə sənq ə bil uxşəş, urə vəgyrd ə xyşdərəvoz və kor ju bəçid rafd.

Jə bo, u ə qıroq dərjoh əri guşmohl və-cirə rafdəki, dirəni ə qənəp uxşəş bitmişirə; u ci əz i bitmişi, taril soxd urə ə qəriş ov, və sər gyrd əz u duvolə qyc soxdəirə.

Robinzon vəgyrd tiçə sənqə və bəsde urə ə cubuq qyc soxd bil.

İnço u sər gyd zuri-zuri kor soxdərə, dy çərgə dor koşd, vopucund uhorə ə şoxhorəvoz və mıglə jurə pur soxd ə xokəvoz, və

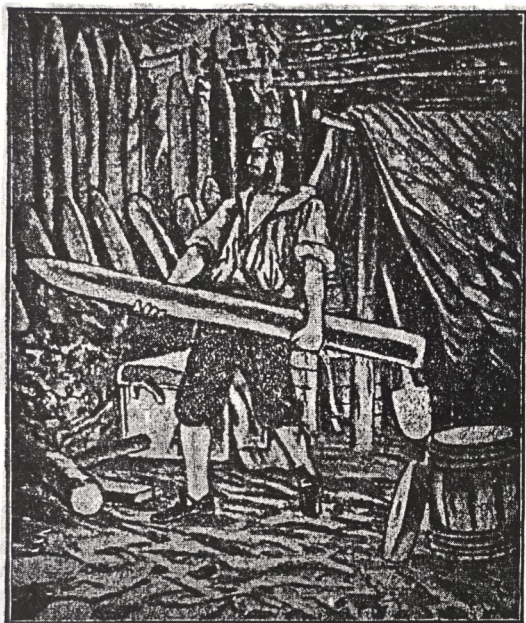
bisdo ja myfikama divor a corkinomyrd an
bitav lula. Dorhore u har ruz a taza ovavoz
ov doranbu, va uho xyşdara gyrdə savz bis-
dorut. U az divor dar na vakandəbu, az du-
vola quc soxdəbu vorilə, bəsdəbu urə a ka-
lə dor a zəvər xunəj xyşdə və a urəvoz varaf-
də-furamore soxdənbu az sər divor.

Bəqdə Robinzon rafd a qiroq dərjoh, ofd
az unço a təvər uxşəş ja sənq, a ja əxir ju
sulaş dəbu. U dəzə urə a cubuq, a duvolərə-
voz bəsd və vədiromo az u həsylə təvər, gə-
nə dy sənqigəş ofd: jəki bu kəcukə xunə,
unlgə pazə xuno. U həmmərə vəgyrd ovurd
a xunə, və sər gyrd a migləj muqorəj xyşdə
ərl az divor sənqhərə xyrd soxdə, və firəhun-
tə soxd muqorərə. Bəqdə ci ambarə sav-
zə, xyşg soxd uhərə, dirovund a muqorə və
az uho ərl xyşdə quc soxd lyhyf-dyşəg və
xubiş xisl, cynki əvəl quşə xuno həmmişə a
sər dor xisirənbu.

Ə ki muqorəj ən ü voromərəbu cor dor
və pəsd ən uho hovomər bu. U sər gyrd a
dorho, nuşunə soxdərə: ja ruz giroşdə mund
a tiçə sənqəvoz a ja dor nuşunə misoxd; hofd
ruz giroşdəmund u a u dorigə nuşunə mi-
soxd ki, ja hofdə giroşd gufdirə; cor hofdə
giroşdəmund a səjymyn dor nuşunə misoxd,
jəhəni ja məhi; 12 məh giroşdəmund, salə a
corymyn dor nuşunə misoxd.

Haci Robinzon hæ zihisd æ ostrov. Æ dor væbuho qæræbæchoj kokosiræ hæmmæræ xurdæbu və sær gyrd fikir soxdæræ cytær xuræk bijofuga æri xyşdæ. Æz caparlæj xyşdæ buru vədiromoræ tærširænbu, — norænbukl æri xyşdæ, æ ostrov vəñšijæ ædomiho zihisdænyt gufdiræ, jæ næ bugæ hæjvonhoj vişæi dærl; ommo juræ sæxd gişnæ biræki, u fikir soxd æri vadarafdæ gæşdæ hærcy bisdo æri xurdæ. U vadarafd æz caparlæ æ u gil, və ofdo sæxd suxund sær juræ, u vogæşdæni və fikir soxdæni: „Poj mæ æri mæ zontik qyc soxum“. Vægurd jæ qoline cubuqæ, æ jæ æxir bæsd nazukæ şoxlæhoræ, æz sær æn uho dægurd vəlghoj kokosiræ, vəlghoræ æ şoxlæho dæzæ æ tælyhoj çæhirævoz. I tælyhoræ u vəciræbu æz qiroq dærjoh: dærjoh æ qiroq vədæşændæbu ambæræ çæhho, və uho pisiræbyryt, tælyho jú mundæbu. Bæqdæ æz duvolælaho qyc soxd æri xyşdæ cæntæj, æri æz ræfi ofdæ bæhærhoræ donoræ. Tæjtæ u sumkæ, zontikæ qyc soxdæ sælt torik bisdo və u ci næ xurdæ dægæşd xisi.

Sæbæñmundæ Robinzon zu vəxyşd, æ gærdæn girævund sumkæræ, æ duvolærævoz kişdi bæsd, dæşænd tævær xyşdæræ æ kişd, vænø æ duş-zontikæ və rafd æri xuræk gæşdæ æri xyşdæ. U ædænbu rafdæhæ æz dærei, ommo æz vişæ næznik biræ tærširænbu, — noki æri xyşdæ,

unčo vėšijė adomiho zhisdanyt gufdlrė. U
hė adėnbu rafdė ə pyšoju hciš nišė vėd-
romorėnbu; ə qiroqtė di kulėluqhorė. Nėz-
nik rafd əz uho vė di ə uho voromorėbyryt-
ho savzė mėjvėhorė— u xurd əz uho: uho

şirin nə byryt və xurdəş nisə birənbu. U həsi bis do və jəki ən uhorə əz binə vədəşənd, —dirəni əraghoş məjvə vəri, kələtəho ju, ommo savz nə byryt; u xurd əz uho, uhoş ləzətsyz byryt, ommo u uhorə ə sumkə donorə və fikir soxdəni: „Gərək mişu“. I jəralmasi bu.

Robinzon gənə xəjli gəşd və ofd əz jə dor ə sib uxşəş zərdə, turşə bəhərho; uhorə limon gufdirənyt, və əz uho cirə dəno ə sumkə. U əz rəfi rafdə vomundəbu, nyşd ə ki nikərələ əri rəfiətli soxdə və ci xurdə. Ə zir dor nyşdə və sər gyrdə qərəbəc kokosi xurdəju jəki nəbisdo, şinrəni səs çəvqirə; u tər-si və qərəbəcəş vəngəsd, dəni irəni dirəni—jə nəxir cy çiro molhoigə vidovusdə omori ə nikərələ əri ov hənçirə.

U hic i çirə həcyonho nə dirəbu, cynki uho zihisdənyt ə lap gərmə viləjət—uho ə govkihi uxşəş zərənyt, ommo sər işu ə təhər sər həsə birə. Uhorə lama gufdirənyt.

Robinzon uhorə dirəmund ə jor ju omo ki, ju əz zurəvoz guşd nə xurdi gufdirə, və voisd jurə jə lamarə kyşy. U pəhəny bisdo ə pəsəj dor, və jəki ən uho əz dor nəznik omorəki, zə əz sər ən u təvər sənqirə və kyşd urə. Kyşdəki fikir soxdəni: „Cytar xurdənlənym mə irə? Cigə guşdə xurdə nişu, mərə ki qəzqu nisdi əri urə duşundə, hələ ataşş nisdi.“ U lamarə ə duş vənərə ovurd ə xunə. Ə rəfi ə jor ju omo, ə xunə

əri ju İxdilot soxdəbyrytho, cytarvəhşijə ədomiho əri xyşdə ataş qyc soxdənytgə: vəgyrdənyt dy xyşgə hyzymə sovusdənyt uhorə ə dy jəki təjtə suxdə. U fikir soxdəni: „Mijom ə xunə, məş həcu ataş qyc misoxum“. Ə xunə omorəki pusd lamarə kənd, pusdə voşənd ə ofdoi əri xyşgə soxdə, tiroşi cubuqə, jə taraf jurə bizbizə soxd əri ə u guşdə vokundə burçundə, vəgyrd dy hyzym, s-r gyrd uhorə əri ə dy jəki sovusdə, ommo ataş qyc soxdə nə danusd, cynki urə quvot nə bu, ambar sovusdə gərək bu. U vaxdi ə jor ju omokı tatarho guşdə cigə-cig xurdənyt gufdirə, ənçəq ə zir jəhər gərm soxdənyt. Robinzon gəşd ofd dy təxdə sənq, ə sər jəki vəno guşdə, ə unigərəvoz sər gyrd kufdərə, u zuri gərm voromo və xurdəni bisdo. U ə sər guşd limonə şişi, şirəj jurə vədəşənd, və guşd lap ləzətly bisdo.

Xurdə varasdəngə, fikir soxd ki, cytar birənini kor ju zimusdu omorəngə. U nisə danusdənbu ki, ə i ulkə zimusdu nisə birə gufdirə. U fikir soxdəni: „Muram səbəh mə ə ov zərə, mykysym lamahorə və əz pusd ən uho miqisoxum əri mə pusdi, cəkmə və kiləh u məhəli mərə dijə əz zimusdu tərs niəu; lamaho, dinçhojut, cətin nisdı uhorə kyşdə“.

I ruzigə Robinzon həzyr birəbu əri rafdə ə ov zərə. Dyrysd sər xyşdərə əz muqo-

rə nə vədəşəndəbu dirəni voruş şuşə xuno ədəj rixdə. U nokl əri xyşdə poju gufdirə tə voruş poisdə, ommo voruş dijəş ambar ədən-bu omorə. Sər gyrd tufon, kələ birənqinə, həsmu həci ədənbu qur-qur soxdə ki, xori həcu ədənbu lərzirə. Robinzon əz tufon tərsirənbu, u darafd ə kynç poisd təjtə tufon sokit birə. Zuri birənqinə poisd, səs qur-quriş nisə omorənbu. U vəgyrd sumkəj xyş-dərə voisdənbu burov ə ov zərə, və vadarafd əz muqorə. Birdən birənqinə yşyq do, və səs qur-qur həci səxd zə ki, Robinzon ə təhər myrdə ofdo ə xori. Ə xyşdə diromorəki dirəni ə ki muqorə ofdorət mundə livəho, ilgəho—iho əz ə zəvər muqorə vəbuho dor bu, komirəki qur-qur xyrd soxdı. Robinzon fikir soxdəni: „Cytar mibəsdym mə imuhøj voriləj mərə? Dor nısdı, əri bəsdə ki dijə hicış nısdı“. Voruş səlt poisd, u ə zəvər varafd və ambar şori soxd: dirəni ki, birənqinə dorə suxundi və u ədəj suxdə. U vəgyrd jə kusovə və qyc soxd əri xyşdə ataş, bəqdə vəgyrd guşdə, vokund ə cubuq, komirəki di tirəşirəbu və sər gyrd cərx dorə urə ə sər ataş; guşd byrçirəngə u vidovusd ə dərjoh, ə pilkəj qərəbəc kokosirəvoz ov ovurdə, şənd ə sər guşd, və u şur bisdo, cynki ov dərjoh şur birə. Xub xurdə syroi birəngə, sər gyrd fikir soxdorə: „Cytar dorum mə i ataş?“ Ə muqorə ki doşdə nibu—cynki u cyklələi, və

ə unço əz durə mitasym! ə buru doşdumgə —
— voruş mijov muşuru... Poj mə əri mə pec
qyc soxum". Ə jor ən u omə kl, ju ə qiroq
dərjoh rafdəki ə unço zərdə xok dirəbu, rafd
əri əz uho ovurdə. Zərdə xokə voruş tar sox-
dəbu, u vəkənd xokə, kəryc qyc soxd və
no ə ofdoi əri xyşg birə. Bəqdə rafd ə xunə,
ci xurd, və dorixmiş bisdo.

„Mərə jə səgdən, pişigdəniş bugə mibis-
dogə“, fikir soxd u.

Dənişi ə cərkinyrd və dirəni—ə zəvər
pələng lula gyrdi. U pələngə xorundə ə mə-
gəzəvoz lap şor bisdo ki ə jurəvoz pələng zi-
hisdə gufdirə.

Bəqdə vadarafd ə buru əri col vəkəndə
əri pec; sər gyrd vəkəndərə, vədromə jə ti-
kə syrə və gufdi əri xyşdə: „Əri cül mərə i
syrə? İnço insonho nisə zihisdə, vosdorə hi-
ciş nisə birə. İni, mə ohun mijofdumgə, əz
u qyc misoxdum əri mə təvər, jə nə bugə
kordə“.

Vəgyrd syrə və pərtəvo do ə qiroq.

4

I ruzigə Robinzon zu vəxyşd, ataş vənə və
voisdənbu mundə guşdə burçunu, ommo u
əz qizəqlinə gərmi puc birəbu; u guşdə şənd
və u ruz guşd nə xurd. Sər gyrd gənə əri ə
ov zərə rafdə, vəgyrd sumkəj xyşdəərə və əz
u ofd jəralmasirə. U dəşənd jəralmasirə ə

qəriş atas, nokl eri xyşdə, bəlkə jə ci vədi-romo. Bəqdə rafd eri kəpyc qyc soxdə və xəjli qyc soxd. Məndə bisdo, rafd ə qıroq dərjoh eri rəhətli soxdə və guşmohi gəşdə, və di ə sər qum cy həcvon bugərə: əz ruj və əz zir ə u qollnə pısd vəbu, ənçəq əz zir ən u vədi bu cor poj və sər;u bitəv cərx bu, urə bəqək gufdirə. U dy put bu, və Robinzon ə guçəvoz ovurd urə ə xunə. Ovurdəngə, ə təvərəvoz vənçi pısd ən urə, bəqdə vədəşənd əz unço guşd bəqəkə burçund və xurd; mundəirə ə ov dərjohirəvoz doşd, əz qızqınə gərmi puc nə bu gufdirə. İnço ə jor ən u omo ki, di, ə qəriş atas jəralmasi dənərəbu gufdirə, vəgyrd urə xurd və ambar xub omo eri ju. Robirzon ambar şor bu ki, jəralmasirə ə çigəj nun mibu xurdə gufdirə. Pecləj xyşdəərə u qyc soxdə nədanysd,—cynki kəpycho xyşg nə birəbu, Voisdənəbu urə ə ov zərə burov, ommo fikir soxd: „Ə çə by-nym mə i guşdə?“—və sər gyrd fikir soxdərə, cytar xyşg soxdə gərəkigə guşdə. Ofd ki, xyşg soxdə mibu ə peclə, əz atas zəvər dullu soxdə-gərəkı.

Robinzon ə pələngəvoz dərxişmiş bisdo, və urə voisd eri ofdə hər cy həcvon bisdo.

„İni, əgər lamarə gyrdə ə xyşdə xutə soxdumgə“.

U qyc soxd jə durazə rasə, həlqə voşənd ə bəş ju və no ki eri xyşdə i ruzigə burov

gufdirə ə nikərələ, ə ciçoki lamaho əri ov hənçirə omorənyt. Rasarə qyc soxdə varasdəki, u rafd ə dərjoh əri tən şuşdə; sər gyrd vəkənd şəirə və di ki u cylkini gufdirə və ə u ambərə sula dəri. Robinzon urə şuşd, vovşənd əri xyşg soxdə, ju darafd ə qərış ov. Ə u çigə u tən şuşdənbuho ambərə çəh ədənbu yzgy m zərə, mibisdo ə dəsəvoziş gyrdə, ommo ə turəvoz mibisdo həjəbo həzoriş gyrdə. Robinzon vədiromo əz qərış ov, vokurd təmizə şəlre və rafd ə xunə.

I ruzigə u zu vəxyşd bəsd xyşdəre ə rasarəvoz, dəno ə sumkə burçundə jəralmasirə, jətikə burçundə bəqəkəş və rafd əri lamahorə gyrdə.

Ə rəh ə cym ən u çyr-byçyr xəjli quşho voxurd; urə voisdənbu gyry jə xuçəş bugə və ə xyşdə xutə soxu. Xuçə — gygcəgə quşi, və işurə vomuxdəki gofiş soxdə danusdənyt. Robinzon fə m soxd, ni viny mi, ə hər çoj bəsdə lula, — ə hiçoiş vədi nəbu, pirə xuçərə gyrdə nisə birə, həməldənyt zurba. Ommo Robinzon ofd mynyk: ov dərjohi mündəbu ə qiroq və ofdol urə xyşg soxdəki, mündəbu mynyk. U vəci i mynykə ə sumkəj xyşdə və rafd əri lamahorə gyrdə. U nyşd ə sər dor və guzət soxd, təjtə lamaho əri ov hənçirə omorə. Həmməj nəxir vidovusdə omorəki, jə lama nəznik omo rujə dor, Robinzon vəbuho. U şənd ə sər lama hələqərə və əz gərdən ju kəşi ovurd rujə muqorəj xyşdə; ə pəsəj lama vido-

vusd dy quzlaş. U nisə danusdənəbu lamarə ə quzihorəvoz əz sər divor girəvundə, və u bəsd lamarə ə dor. Burri çovonə dorhorə və dəzə uhorə ə xori: qyc soxd cyklə govdulə, dəşənd ə unço lama və dy quzilərə. Bəqdə Robinzon divor xyşdəre əz jə taraf vacarund və soxd məñələj xyşdəre kələtə, və unço lamahorə dəşənd və xurəkiş do uhorə. U lap şor bu ki, imuhøj ju tək nisdı gufdırə.

Lama ə quzihorəvoz zuri ə u xutə bisdorut, və u əz dəs xyşdə uhorə savzə gijov dorənəbu; uho əz u nisə tərsirənbyryt. Zuri quziho əz nənə xurdə poisdut, və u sər gurd urə dyşirərə və pəni nə ryqən qyc soxdərə. U pə-ləngəş əz jor nə vədəşəndəbu və hər ruz urə ə məgəzəvoz xorundənəbu.

Robinzonə voisdənəbu dorhoj kokosi koşdə. Urə dijə kokos nə mundəbu, u ci əxiri pənç qərəbəcə, dəşənd uhorə ə xori, və zuri vədi bisdorut cyklə dorləhoj kokosi.

Lama ho xutə bisdorut ə Robinzon, və bisdorut dinçə təhər səg. U ə kul ən uho şələ daş-miş soxdənəbu: əz şivləho karzinkəho vofdə, dy dyi-dydyi bəsdə ə rasarəvoz ə kul lamaho.

Kərycho xyşg birəngə, Robinzon sər gyrd pec vokurdərə, və zuri u səlt həzyr bisdo.

5

Jə vo Robinzon şəñonqum ci xurdəngə də-gəşd əri xisirə, lamahoş ə ki ju byryt.

U dyrysd ə xov nə varafdəbu, ə zir xori cy
 bugə səs soxd, qur-qur soxdərə xuno, və xori
 ədənbu lərzirə. Robinzon çəsd vəxyşd, vido-
 vusd vadarafd əz muqorə, lamahoş ə pəsəj
 ju.—ommo xori hə ədənbu səs soxdə və lər-
 zirə. U əz divor ə u gil vidovusdə vadaraf-
 dəki, di ə jə çığə doq vacarusdi, və əz unço
 durə nə ataş ədəj vədiromorə, vədiromorən-
 byryt sənqho və xokistər və cyığə ədənbu
 rixdə, nikərəj ataşirə xuno. Irə gufdirənyt, bur-
 kul ataşi—u hisdi əz gugurt, əz selltrə, əz hək, və
 rixdəki suxdəni. Robinzon tərzi və sər gyrd dijəş
 zuri-zuritə virixdə, lamahoş ki hə ə pəsəj ju by-
 ryt. Zyhbə həci bu ki, u ə guçəvoz ədənbu
 vidovusdə. Omo kələ voruş, Robinzon hic içtrə
 ci nə dirəbu. Ju varafdə ə dor, lamahorə ov
 bərd. Robinzonə ə uho ədənby jəzuqi omorə,
 ommo furamorə tərsirənbu, batmiş nə bu
 gufdirə. Zimilərz sokit birəngə voruş poisd.
 Robinzon furamo əz dor sər gyrd girisdərə
 və gufdirəni: „Imuhoj muqorəjmə vəcarusdi və
 divorəş ov bərdi, piciş ofdori, lamahoki bat-
 miş birət, uho ə ovəvoz ə dərjoh darafdət.“
 U nyşd ə zir dor, və guzət soxd səbəñə. Sə-
 bəñ munde rafd ə ki muqorəj xyşdə. Nəz-
 nik birəki ə pyşo rəñ ju lamaho vidovusdənyt.
 Uho ədənbyryt dəshoj jurə lisirə və ədənby-
 ryt vəşəndə xyşdə ə corkinomyrd ju. Mu-

qorəjən u jə kəmləj vacarusdəbu, ommo pec
və divor lap soq byryt. Robinzon şor bu ki,
muqorə səxd nə vacarusdi gufdirə və lama-
hoş soqut.

Robinzon sər gyrd əz muqorə sənqho və
xokhorə vədəşəndərə; vədəşəndə varasdəki
muqorə kələtə bisdo. U ədənbu gəşdə pələng
xyşdərə və nəjofd, urə xok basmiş soxdəbu;
bəqdə əz muqorə vədarafd əri u çigə ataş
vədiromorənbuhorə fəm soxdə: ataş dijə nə
bu, ənçəq burkul ədənbu rixdə. U ədənbu
rixdə ə u taraf, jəralmasi voromorənbuho.
Robinzon tərsi, no ki əri xyşdə jəralmasi puc
biri gufdirə, və vidovusd ə unço: jəralmasi
puc nə birəbu və ə u çigə u voromorənbu-
ho burkuli nə bu. Ə burkulirəvoz əjəki
əz doq ədənbu vədirəmorə sənqhoj hək-
kiş; u kura soxd uhorə, xyrd soxd və urə bis-
do hək; u həkə ə quməvoz qəriş soxd və sər
gyrd divor sənqi vokurdərə.

Həmmərə soxdəngə, sər gyrd əri zimus-
dunəl guşd həzyr soxdorə: gyrd həşd lama
və kyşd uhorə, gyrd jə kəci, urə nə kuşd,—
—hişd ə lamahoj xyşdərəvoz əjəki; guşdə ə
peclə xyşg soxd. Guşd əri ən u kəm omo, və
u rafd gənə əri gyrdə lamahorə, nə gyrd,
cynki lamaho urə şinoxdənbryyt və tərsirən-
byryt nəznik omorə. U vəkənd col, dəgyrd
urə ə ligəhorəvoz və ə savzərəvoz; lamaho
əri ov hənçirə omorəki, u boçəh dəşənd,—uho

tærslryt və virixdyt hərki ə jə taraf, ommo dydy ofdo ə col.

Əz zimilərz doq ə jə çigə vəcarusdəbu, və bİrəbu muqorə. Robinzon İrə dirə gufdirəni: „İ xubə hombor mİbu əri guşdə dəcirə,—u ə inço xərəb nİbu“. Vəgyrd və dəci ə inço guşdə.

Bəqdə ci ambarə savza və tojə zə ə məhələ, ommo savzə nəm bu, tasi və sər gyrd durə soxdərə və suxdəbu jə ci nə mundaəbu. U məhələli Robinzon lov soxd u savzərə, ci tazəhojurə və xub xyşg soxd urə gənə ə məhələləj xyşdə tojə dəcirə gufdirəni: „İmuhoj lamahorə zimusdu ci hisdi əri xurdə, əz gİsnəi ni myryt“. Bəqdə vənçi hyzym, kura soxd xəjli jəralmasi, ci həmmə ə dor vəbuho limonhorə, və sər gyrd zimusdurə guzət soxdərə. Zimusdu ki hic nisə omorənbu. Ruz bə ruz ədənbu voruş omorə, hələ hə gərm bu. Robinzon nyşdəbu ə muqorə ə hiçoiş nisə vadarafdənbu və sər gyrd fikir soxdərə, cy soxdə gərəkiğə jurə. U sər gyrd əz zərdə xok qədəcəho qyc soxdərə,—qyc soxd xəjli qədəcə və dy pihsyz, əz zərdə xok tovoş qyc soxdəbu. İhorə həmmərə qyc soxdəki gufdirəni: „Poj, mə əri mə tur bofum, qurzum gyrdəninym“, və sər gyrd əz nazukə duvolələho tur bofdorə və jə hofdə bəqdə bofd varasd. Voruşki hə ədənbu omorə və ə hiçoiş vadarafdə nisə danusdənbu. U gənə fikir soxdəni: „Cy soxum gənə jə əzuni kor?“

Ofd ki qyc soxdə gərəki gufdirə tirkomu və tirho. U rafd viçi qəd birə dorə və sər gyrd ə təvər xyşdərevoz burra-burra soxdə qıroqhoj jurə, bəqdə ə hərdy əxirhoj çigə burra-burraho bəsd rasarə və sər gyrd qəd soxdorə; dor xubə dor bu və zuri qəd bisdo. Bəqdə u sər gyrd tirho qyc soxdərə; urə ohun nə bu əri ə bəşhoj tirho zərə. U fikir soxd ki, əz təlyhoj çəh mibu qyc soxdə gufdirə bəşhoj tirhorə və rafd ə dərjoh əri təly vəcirə. Fəm soxd və di u syrxe, komirəki pecə qyc soxdəki ofdəbuho. U syrxe ə pojəvoz hyl zərə və gufdirəni: „Nifri birə syrxi! Ty ohun əri cy nidsi? Mə əz ty bəşhoj tirhorə qyc misoxdum“. Vəgyrd şənd urə. Bəqdə vidovusd ə dərjoh, kura soxd tiçə təlyho, qyc soxd tirhorə, tirho i çirə byryt: ə jə taraf tiçə təlyj çəh vəbu, ə jə tarafigə par. Parho əri duz par zərəi tirho byryt. U qənə qyc soxd əri xyşdə çidəş, ə bəşju ə çigəj ohun tiçə sənqə dəzə. Qədəcəho xyşg birəbyryt. Robinzon fikir soxdəni: „Poj mə ə jə qədəcə dəkunum ryqən lamarə, qyc soxum piltə, midəgəsunum, və şəvho əri mə yşyq mibu“. U dəkurd ə jə qədəcə ryqənə və ə sər atas vonorə voisdənbu həl soxu, qədəcə gərm voromorəmund bitəv ryqənə vəci ə xyşdə. Robinzon sər gyrd fikir soxdərə əri cy birəgə i kor. Ə jor ju omə ki uho şirə zərə nə omərəjyt gufdirə, və voisdənbu suxunu uhorə,

doruj ən uho ə təhər şişə bu gufdirə. U dəşənd uhorə ə qarış kələ ataş, ommo uho para birə və lov bisdorut. U ə həjf qədəcəho ədənbu omorə, və u fikir soxd „İmpojum tə voruş poisdə, u vəxdı ə məhələ qizqintə ataş mənyım və unço sinəmiş misoxum bəlkə xyrd nə bisdorut“.

Robinzon guzat soxd təjtə voruş poisdə. Şəi-şovol ən u lov birəbyryt və vokundəş minkin nə bu. Ə u ostrov u zihisdənbuho həmmişə gərm birənbu, tən birəhnəş mibisdo gəşdə, ommo məgəz və kək ambar dəbu, və uho həci dord dorani vənçirənbryt ki, çəndəg vamastrənbu. Və u sər gyrd əri əz pusd lama əri xyşdə pojvoku, şovol və kaftan duxdə. Ə kordəj sənqirəvoz vənçirəbu tikəhoj ən i pusdə, ommo əri duxdə ci nə bu: rusmu və dərzə nə bu urə. U sulaləho vəkəndə boqly soxd tikəhoj pusdə ə duvolə-ləhorəvoz, ə ciço gərəkiğə, və bisdo urə kutağa kaftan, şovol və pojvoku—həmmə əz pusd lama. Bəqdə qyc soxd əri ruj xyşdəş əz qolinə pusd, əri cymho və əri ləhə ə u sulaho vəkənd, qyc soxd kıləhiş əz pusd—quq ju biz-bizə—və gəjmiş bisdo ə həmməj ən iho. Və bisdo həjvone xuno, kələ pul, ə ədomiş uxşəş nəh. Kyhne şəi və şovolə vəkənd, şuşd, voşənd ə sər sənq ə muqorə və gufdirəni: „İrə mə ə kələ mihiđho mokunum“.

Voruš poisdangə, Robinzon rafd ə dərjoh, sər gyrd ə u dənštirərə, və dorixmiş bisdo. U nyşd ə qiroq dərjoh və sər gyrd fikir soxdərə: „Cytar zihisdəniny mə inço təhno? Əgər jə gəmi omorə mərə vəgyrdə mibərdgə ə xunə... Bəqdə gəmi cytar danusdənini ki, inço ədomi hisdi gufdirə? Nuşunə soxdə gərəki“.

U rafd ə muqorə, vəgyrd kyhnə şairə, vənçi hyndyrə dorə, vənə ə quqju şairə, və dəzərə ə xori və gufdirəni: „Şairə vorvori mizəny, əz gəml mivinyt, mijovt əri mə... Nyvysdə gərəki“.

U vəkənd ə kordəj sənqirəvoz kələ gofhorə: „Xilos soxit jəzuqə Robinzonə“.

Urə hər cənd qədəriş bisdo voisdənbu şirələmiş soxdə qədəcəhoj xyşdərə. U ataş vənə ə məhələ və uhorə vənə ə sər ataş. Uho suxdangə və bəqdə xirik bərəngə u vəgyrd uhorə və di ki kun jəki şirələmiş biri. Ə jor Robinzon omoki, ə u qədəcə jə kəm mynyk dəbu, və voisd urə i ruzigə ə həmmə qədəcəho şurə ov şəny, və jə kəm mynykiş şəny, ömmo dyl ju bulanmiş bisdo. və u səxd azarly bisdo. U dəgəşd və vəxyşdəş nisə danusdənbu; əri ə pec hyzym dəşəndə ədomi nəbu, və ataş səlt myrd. Əri Robinzon həci omo ki, ju ədəj myrdə gufdirə.

Robinzon dy hofdə azarly bisdo, bæqdə hovoĵ ju xub bisdo, və u xurd jəralmasi nə niməĵ llimonə. Lamaho ə ki ən u omorut və lisiryt dəs jurə; pirə lamarə dyşi və hənçi tazə şir. Sə ruz bæqdə u rəh rafdə danusd. U vədiromo ə məhələ, ataş səlt myrdəbu, ommo qədəcəho lap xub şirələmiş birəbyryt, guĵgə uhorə səxsici qyc soxdəbu. Robinzon əzi kor ambar şor birə və gufdirəni: „Imuhoĵ mə əri mə midam guşd duşundə“. U xokistər pəs-pəs soxd,—ataş nə dəbu, və u nisə danusdənbu duşundə guşd xurdə: „Boşgu dijə! Mə muxurum jəralmasi, mihənçum şir, bəlki bæqdə ataş qyc soxdə danusdum“. Ataşsyz u dijəş dorixmiş bisdo, və u sər gyrd fikir soxdərə, cytar vogəşdə gərəkigə jurə ə xunə. Əri ən i kor urə voisdənbu lodka qyc soxu əri xyşdə, və rafd əri dor gəşdə. Ə rəh ə pyşoj ən u vədiromo ərzyj hindysdoni, komirəki ə imu pşenoĵ sorocini gufdirə. U jə cənd symbylə cirə dəno ə sumkəĵ xyşdə. Bæqdə ofd dor, ə komiki lubijə voromorənbuho,—u i lubijəhorəş ci ə sumkə dəno; bæqdə gənə ofd jə kələ dor, ə u voromorənbu kələ bəhərho, kokosə xuno. Ə jə taraf dor kələ qovquşl dəbu, və əri Robinzon həci omo ki, i dor ə i lodkə həməl mijov gufdirə. U nuşunə soxd çigəĵ ən u dorə və rafd ə xunə.

Ə rəh di lulaj xuçərə və jəkirə vəgyrd övurd ə xunə, əri vomuxdə ə u ə səs insonirəvoz gof soxdəirə hər cy gof bəisdo. Ə xunə omorəki qyc soxd qəfasə və dəşənd xuçərə unço.

Robinzon hə ədənbu fikir soxdə: burra gərəki mi kələ dorə əri lodkə, jə nə bugə nəh. U xəjli fikir soxdə bəqədə gufdirəni: „Imburum, lodkə qyc misoxum, və muram ə xori mə ə Hamburg, jə nə bugə ə jə xorigə, ə ciço siprə ədomiho zihisdənytgə“. I ruzigə u zu vəxyşd, vəgyrd təvər sənqi xyşdəre və rafd ə ki ən u dor. Təvər sənqi kyl bu, və Robli zon ə jə nimə ruz burri ənçəq nim cət. U gufdirəni: „Ə hisobəvoz dorə ə cor sal burraninym! Ommo burra mund ə ki bəbəjmu muram“—və ruz-bə ruz sər gyrd burra. Səbəh munde vəxyşdənbu, dəş-ruj şuşdənbu, xurdənbu hər cy bəisdo və rafdənbu əri dorə burra; ci pişnəviirə xurdə bəqədə gənə imburri, bəqədə midyşi lamahorə, momuxd xuçərə və midəgəşd əri xisirə. Xuçə zuri pənç gof vomuxd, və Robinzon əz i kor ambar şor bu: əri ən u həci omorənbuki, gujo ədomi ədəj gof soxdə. U xuçərə num no Pavluşkə.

7

Hə həci Robinzon hə ədənbu zihisdə və zihisd sə sal, və hər ruz hə ədənbu burra dorə: ə qəriş sə sal niməj jurəş nə burrabu. Jə bo u dəgəşd əri xisirə və sər gyrd fikir soxdərə: „Mə imuhøj sə sali ədəm zihisdə

ə inço, nlsə danusdənym cyf' I' ostrov və kələl mi u. Hic nə gəşdəm urə,—poj mə səbəh buram fəm soxum“.

Səbəhmunda vəxyşd, vəno ə kul lama 'karzkinəhorə, dəno ə uho cihoj xurdənirə, vəgyrd tirkomurə ə tirhorəvoz, çidərəş və rafd. U di ə rəh ambərə dorho, komihorə ki ə hiçoiş nə dirəbu, və u həcfbərl kəşi, əvəldən ə inço əri cy nə omorigə. U bitəv ruz gəşd, mändə bisdo, varafd ə dor, xisi hə ə unço, bəqdə gənə rafd rəh xyşdə. Rafd, rafd dirəni ə sər qum nuşunə, gujgə poj birəhənəjə ədomi gəşdi. Robinzon zurbə tərsi və sər gyrd vidovusdə. Vidovusd, vidovusd və dirəni osduquhoj insoni ofdori munda; inço u dijəş səxd tərsi və nə danusd cyş soxugə. Rafdəni və gufdirəni: „Imuhoj dijə mə səlt puc bisdorum! Ə inço yzgyr zərə omorənyt vəhşiho əri insonhorə xurdə; midənyt ki mə inçojum gufdirə, mərəş muxurut“. U zuri rafd ə xunə, ommo torik birəbu. U varafd ə dor voisdənbu xysy, şinrəni—kinigə jurə ədəj ə numjurəvoz həroj zərə. U gənə tərsi, ommo i xuçə bu, par zərəbu omorə. Robinzon urə həroj zə, u nuşd ə sər dəş ju və hə ədənbu boçəh zərə: „Jəzuqə Robinzon ə çəlyt? Ə çə darafdəjty?“

Pənç ruz Robinzon fikir səxd, cy soxu ki vəhşiho jurə nə jofut. Ofd ki, vəkəny gufdirə ə dor sygyti uxşəş hisdytho cyklə dirləhorə

və körü uhorə, əri pyşoj muqorəj xyşdəre gyrda.

U xəjli kor soxd, vəkənd koşdə i dorhorə və urə bisdo boqlə. I boqlərə koşdəki, sər gyrd fikir soxdərə: „Cytar vəhşiho i boqlərə musuxunut jə nə bugə mənçynyt və mərəş ə muqorəjmə mykşyt? Xubi ki mə əz zir xori əri mə rəhlə vəkənym rujə vişə, uho ə inço omorəki mə əzi rəhlə ə vişə miviryxym.“ U vəkənd əri xyşdə rəhlə.

Ommo Robinzon gənə cor saligəş zihisd, vəhşiho nə omorut.

Jə bo Robinzon ədənbu dər xyşdəre burra, dirəni əz pəsəj doq ədəj durə vədiromorə, rafdəni və dirəni ə qiroq dərjoh ambərə vəhşihorə, komihoki ə lodkəhorəvoz omorət, ataş vənorət və ədət vəçəsde ə corkinomyrd ju. Robinzon diki, uho vədəşəndyt əz lodkə dy vəhşijə ədomihorə, jəkirə kyşdyt və sər gyrdyt ə sər ataş burçundərə, unigə taparund xyşdəre və virixd omo dyz ə u çigə Robinzon nyşdəbuho. Vəhşi lap bəçid ədənbu vidovusdə, və ə pəsəj ju ədənbu vidovusdə dydy; uho nəznik vidovusdə omorəngə, Robinzon zə jə vəhşirə ə çidərovəz əz şyqəm ju, və vəhşi ofdo. U vəhşigə tir şənd ə sər Robinzon, tir ə pUSD voxurd və ofdo. Robinzon vidovusd ə ki ən u və kyşd urə. Vəhşi, ə pəsəj komiki vidovusdənbrytho, lap tərzi əz Robinzon: u no ki əri xyşdə i Inson nisdi

gufdira, cynki vāḥṣiho tən birāḥinā gəṣdə-
nyt, ommo Robinzon bitəv ə pUSD lamai
gəjmiš bu və ə sər juš durazə kiləḥ vəbu.
Robinzon dəsə vəçovund, vāḥṣi ə ki ju bijov
gufdira. Vāḥṣi omo, poisd ə sər suqrə zani,
vəgyrd poj Robinzonə vəno ə kəmər xyšdə.
Robinzon tik gyrd urə və burbund. ə u vāḥ-
širə, komirəki u ə çidərəvoz ə syqəm ju zə-
rəbuho; u hələ zindəbu. Virixdəbuho vāḥṣijə
ədomi, vəgyrd təvərə və kyšd u vāḥṣigərə,
bəqdə col vəkənd, qovrə soxd hərdyrə ə u
col. Robinzon və vāḥṣi vəgyrdyt tirho və çidəj
myrdəhorə və rafdyt ə muqorəj Robinzon.

Robinzon ədənbu tərsirə ki vāḥṣiho sər
mygyryt ḥərməḥhoj xyšdərə gəṣdərə və jurəš
mijofut. Ommo vāḥṣiho boçəḥ zəryt, boçəḥ
zəryt, hə həcu hišdyt rafd.

Robinzon vāḥṣirə num no Orinə, cynki
ruz orinə xilos soxdəbu urə. Orinə çohil bu,
ənçəq sijəḥ bu. Uho hərdyšy əjəki ci xurdu,
bəqdə Robinzon dyšə lamarə, ommo Orinə
ədənbu fəm soxdə və nisə danUSDənbu əri
cy soxdəgə i korə Robinzon,—cynki vāḥṣiho
šir nisə xurdənyt və nisə danUSDənyt miəu-
gə xurdə urə, jə nə bugə nəḥ; bəqdə dəgəš-
dyt əri xisirə: Robinzon ə muqorə, Orinərə
fursə ə hombor.

Robinzon və Orinə nisə varasirənbryt dy
jəkirə, cynki uho hərki ə jə zuhun gof sox-
dənbu.

Robinzonə voisdəki əri hər cy bİsdo gufdirə u ə dəsəvoz burbundənbu, və Orinəş həcu soxdənbu, və uho jə kəm dy jəkirə varasirənbyryt.

Səvəhmundə uho ratdənyt ə u çigə, di ədomixurho byrytho. Unço uho ofdut osduquhoj ən xurdə omorə insonhorə. Robinzon burbund ə Orinə, əri osduquhorə vəcirə ə qəriş xok səxd soxdə. Orinə səxd soxd. Robinzon sər gyrd xokistorə pəs-pəs soxdərə, ataş nə dəri mi; ataş nə dəbu. U xokistorə pəs-pəs soxdəki, Orinə təvərə vəgyrdə vidovusd ə vişə. Robinzon nisə danusdənbu u həci ə vişə əri cy vidovusdgə, ommo u ə unço dy hyzym burri və sər gyrd uhorə səxd ə dy jəki sovusdə; uho suxdut, və Orinə əz vişə ataş ə dəs dəri vədiromo. Robinzon lap şor bu ki, işurə gənə ataş mibu gufdirə, u vəgyrd ataşə ə Orinəəvoz vidovusd ə xunə. Ə xunə omorəki Robinzon ə pec ataş vəno, kyşd jə quzirə, guşd jurə ə cubuq vokundə sər gyrd burçundə urə, bəqdə ə qəriş ataş jəralmasiş dəşənd. Ə jor Robinzon omo ki jurə xubə qədəcəhol gufdirə və mibu nuxoruş duşundə. U ə jə qədəcə dəkund ovə, dəno jə tikə guşd, jəralmasiş və vəno ə sər ataş. Orinə ədənbu fəm soxdə cy birəninigə: vəhşiho guşdə nisə duşundənut, ənçəq burçundənut.

Robinzon ə çə bugə vadarafd. Orinə nyşdənbu ədənbu ə qədəcə dənişirə. Ov dyşirərə

sərgyrdəng ə, Orinə həci nöki əri xyşdə ki, unço jə həcvon darafdı, ovə ədəj liħə soxdə; u dəşənd dəs xyşdəre ə unço, əri u həcvonə vədəşəndə, və həci kələ-kələ boçəħi zə ki, Robinzon tərsi,—u həci danusd gənə vəħi-şihə omorət.

Nuxoruş birəngə, Orinəre nisə voisdənbu xurdə,—tərsirənbu, ommo Robinzon ədənbu xurdə və lap şor bu, cynki əz zurəvoz gər-mə cı nə xurdəbu.

8

Robinzon zihisd ə Orinərevoz və zuhun xyşdəre vomuxd ə u. Orinə zu sər gyrd ə sər ofdorərə. Robinzon xyşdənjüş jə kəm vomuxd zuhun Orinəre. Uho hərduşu əjəki divorə dijəş myħkəm soxdut; uho tərsirən-byryt ki, vəħişiho gənə mijovt gufdirə,—ə corkinomyrd divor həndəq vəkəndyt.

Həci uho jə sal zihisdyt əjəki.

Jəbo Robinzon gufdirəni: „Orinə, voisdəni tyrə əri ə vatandaşhojtyrəvoz zihisdə?”

Orinə gufdirəni: „Voisdəni“

Bəqdə Robinzon gufdirəni: „Guşd Insoni muxuri?”

Orinə gufdirəni: „Nəħ nixurum, və ə va-tandaşhojməş mugujum, guşd insoni nə xur-ruť, guşd həcvonı və şir xurut gufdirə“.

Robinzon gufdirəni: „Voisdəni lodkə qyc soxim, və ty muraj ə xority?”

Orinæ gufdiræni: „Ə tyрэvoz muram, mæ-
ræ tæhro nisæ voisdæ“

Robinzon gufdiræni: „Orinæ, kəş burajm
mæ ə ty burbunum, cytari lodkæ mæ qyc
soxdənymgæ“.

Uho rafdyt.

Robinzon burbund u doræ, komiræki bur-
rabuho. Orinæ sər gyrd xəndysdərə. Robinzon
gufdiræni: „Orinæ, ty əri cy xəndysdæ?“ — „Cy-
tar nə xəndym? Migləj lodkərə zutæ mi bu
suxundæ ə ataşəvoz“.

Robinzon əz i kor ambar şori soxd.

Ommo əri ən uho kor soxdæ hāməl nisæ
omorənbu, cynki voruş sər gyrdəbu. Uho əri
xyşdæ əz ryqən şəhəm qyc soxdæ və şəv əz
pusd dor həsdihi bəfdut; əz həsdihiho əri xyş-
dæ şəi şovol qyc soxdut.

Bəqdæ əz nazukæ duvolələho tur qyc
soxdut.

Zuri voruşho poisdut, və Robinzon ə Ori-
nərəvoz sər gyrdyt lodkæ qyc soxdərə. Dy
məh bəqdæ uho qyc soxdut jə xubæ, kələ
lodkæ; əz həsdihiho jərkən qyc soxdut və qə-
ləqhoş qyc soxdut. Bəqdæ sər gyrd lodkərə
ə dərjoh bərdæ.

Uho lodkərə bərdyt bitəv jə məh, cynki
u əz qiroq dur bu.

Orinərə voisdənəbu yzgy m zəny ə ki ostrov
xyşdæ, ommo Robinzonə voisdənəbu ə hər çoj
bisdo ə ki sipræ ədomiho burov.

Uho xəjli hiçət soxdut və Robinzon gufdi ə Orinə: „Əgər tyrə ə ki vəhşiho rafdə vo-
isdənigə, bura təhno, mə niram “.

Orinəre nlsə voisdənbu Robinzon syz təh-
no rafdə, və gufdirəni:

„Xua, boşgu, burajm ə ki siprə ədomlho, mə ki rəhə nisë şinoxdənym.

Uho cihoj xurdənirə vəgyrdə vəporut ə lodkə, vənyşdyt və rafdyt. Vorvori əz rəh işu bu, və uho bəçid ədənbyryt rafdə; birdən ofdorut ə jə çigə, ə ciçoki ov səxd ədənbu vidovusdə, və lodkəj ən uhoş həci ədənbu bəçid rafdə, gujgə kələ vorvori vokurdəbu. Uho jərkənhorə vəkəndyt, ommo lodkə gənə ədənbu bəçid rafdə. U vəxdı Orinə gufdirəni: „Şəniin xyşdəre ə dərjoh, nə bugə həmmə jəkini, xudo danusdə ə çə imbərygə imurə.“ Ommo Robinzon gufdirəni: „Nəh, bəlki xilos bisdorim“.

Ostrov ən uho jə kəmləj vədi bu, və Orinə gufdirəni: „Fəm sox, ostrov imu jə kəmləj vədini, cytar mogoşdim imu pəsəvo, u səlt vədi nə birəki? Imu rəhə nijofim“.

I gofə gufdirəj ən u jəki nə bisdo, lodkə sər gyrd jəvoştə vidovusdəre, və Robinzon di ki, inço ov jəvoş bisdo gufdirə: uho vəgoşdyt pəsəvo, dur giroşdut əz u çigə, ə ciçoki ov səxd vidovusdənbuho, və rafdyt jəvoşləj. Şəhəngum uho yzgy m zərə omorut ə ostrov. Uhorə lap gisnə bu, cynki əz səbəhmundə-rəvoz hiçiş nə xurdəbyryt. Uho ci şəvirə xurdut və dəgəşdyt əri xislrə.

Səbəhmundə Robinzon gufdirəni ə Orinə: „Gənə voisdəni mi imuhoj tyrə rafdə əz oströv“.

Orinə gufdirəni: „Nəh mə inço ə tyrəvoz munumho xubi. Əgər bəbəjmu inço mibisdogə, mə ambar şor mibisdorum. Ommo Robinzon gufdirəni: „Həri, boşgy dijə, əri bəbəşmurə ovurdə mura,m“.

Orinə əz i kor ambar şori soxd və gufdi ki, ju rəñə əri ostroy xyşdə rafdə lap xub şinoxdə gufdirə, cynki u inço ə vatandaşhoj xyşdərəvoz əri ədomi xurdə ambar omori.

Uho sər gyrdyt əri xyşdə boq koşdərə və koşdut lap xubə boq. Orinə əz səxdə dor dy lapatkə qyc soxdə və ədənbu xorirə vəkəndə əri jəralmasi.

Bəhzi vəxd qurzum gyrdənbyryt və tən şuşdənbyryt. Orinə yzgyt zərərə lap xub dənşdənbu; bəhzi vəxd ə ov zərə rafdənbyryt, ə tirkomuhorəvoz quşho və çohilə lamahorə zərənbyryt.

Orinə vomuxd ə Robinzon əz bəhər ən jə dor nun qyc soxdərə, u ləzətly bu, həsylə nun gəndymirə xuno.

Ə boq həmmə koşdə və tum şəndə omorəngə, Orinə gufdirəni ə Robinzon: „Kəş burajm əri bəbəşmurə ovurdə“. Robinzon gufdi ə u: „Boşgu“. Uho sər gyrdyt lodkə həzyr soxdərə. Əri rəñ jə bitəvə lamarə burçundut, çyr-bə çyr bəhərho çyryt yə dəgəşdyt əri xisirə.

Dageşdəj ən uho jəki nə bisdo, zyhbə qopmiş bisdo, voruş omo, həsmu qur-qur soxd. Robinzon gufrən: „Şinrəni Orinə, əgər imu ə dərjoh mibisdorimgə batmiş mibisdorlm“. Gufrirəj ən u jəki nə bisdo, bərdən şinri səs tup şəndərə. U vidovusd ə kuxni, vəgyrd jə kusov ataşə vidovusd əz sylmə ə doq vəno ə unço kələ ataş, vədl bu gufrirə. U əri xyşdə həcl noki, l ədəj gəmi batmiş birə, və ədəj kuməki xosdə. Ommo voruş ataşa kyşd; Robinzon dəh bo suxund hyzymhorə, voruş hə ədənbu kyşdə,—ə həctravoz hic nə suxund.

Bitəv şəv u ədənbu şinrə səs gululə şəndərə, və noki əri xyşdə, ə qiroq gəmi poisdi gufrirə və lmbəry jurə ə Hamburg.

Səbəhmundə əz unsəri Robinzon vəxyşd və vidovusd ə sər doq əri fəm soxdə, nisdi mi ə hərçoj bisdo gəmi: hiciş vədi nə bu. U vidovusd ə sər ən u doqigə, hyndyrta buho jəkəm, və əz şori myrdəbu jə cinə nə mündəbu: əz qiroq jə kəmləj dur u di jə kələ gəmi. Robinzon vidovusd ə xunə, hərəj zə Orinə gufrirə: „Omorət, omorət!“. Orinə həci danusd vəfişho omorət, vəgyrdə tirkomurə və tirhorə, vidovusd ə pəsəj Robinzon ə qiroq dərjoh. Unço u dirəni gəmərə, və juş ambar şori soxd. Uho ə qiroq dərjoh kələ

ataş vənörəbyryt, ommo ə sər gəmi hic kəs vədi nəbu. Orinə gufdirəni ə Robinzon: „Mə tə unço yzgym mizənym“. Robinzon gufdirəni: „Yzgym zə“. Orinə tən xyşdəre vəkənd və yzgym zə, ommo Robinzon əz qıroq ədənbu dənişirə ə u. Orinə yzgym zərə ə gəmi rasi-rəki, ə unço hic kəs vədi nə bu, ənçəq jə sijəh həjvon kələ-kələ ədənbu boçəñ zərə. Orinə tərsi, bəqda varafd ə gəmi; həjvon sər gyrd boçəñ zərə və dəshojurə lisirərə. I kələ səgəu, ommo Orinə hic səg nə dirəbu. U sər gyrd çyr-bə-çyr cihorə fəm soxdərə, həjəbo cy bugə urə ə guçəvoz əz pəsə hyl zə, və u ofdo. Carusd di cyigə jə myhıçyze cini, ə ruş və ə syrghorəvoz ə sər pəsəl pojho poısdı və voısdə zəny jurə. U həci danusd həlbysi, şənd xyşdəre ə qəriş ov, səgiş ə pəsəj ju. Orinə şinri ki, cyigə ə pəsəj ju ədəj yzgym zərə gufdirə, həci danusd u syrglyjə myhıçyze cini, komirəki ju diriho, və lap tərsi, ə guçəvoz yzgym zə tə qıroq. Yzgym zərə vədiromorəngə u myrdərə xuno' ofdo. Robinzon tərsi, həci danusd u myrdi, və sər gyrd qəl gyrdə və ə num jurəvoz həroj zərə. Orinə cymhorə vokund və ixdilot soxd, cytar jurə tərsundigə jə myhıçyze ci. Robinzon gufdirəni: „Ty əri cy tərsiri? U həlbys nısdı, kəcini, ə tarafhøjmu əzunihə ambar zihisdənyt“.

Ommo Orinə gufdirəni: „Mə nisə danusdənbəyrym kəci cəlgə, mə həci danusdum hələbysi“.

Səgiş yzgy m zərə vədiromo ə qiroq. Robinzon əri Orinə gufdi ki, ə Jevropa, ə ciçoki siprə ədomiho zihisdənyt, səgho ambar birə gufdirə.

Orinə rəhəti soxdəki, Robinzon gufdirəni ə u: „Ə hisobəvoz ə gəmi vəbirəgərəho batmış birət. Kəş burajm ə gəmi vəgirim həmmə ə unço vəriho cihorə, nə bugə həmmə nəhoq puc mibu.“ Orinə gufdirəni: „Kəş burajm lodkəj murə vəgirim və ə urəvoz burajm ə ki gəmi“.

Uho rafdyt ə lodkəşu poisdəbuho çigə, ommo lodkə unço nə bu: zylbə urə ə dəryoh dəşəndəbu. Orinə sər gyrd girisdərə, mujhoj xyşdərə vədəşəndərə vəqulhorə xyrd soxdərə. Robinzon gufdirəni ə u:

„Cy biri tyrə, Orinə, girisdəni?“

Orinə gufdirəni:

—Cytar nə girisym mə? ə cyrəvoz muram mə imuhøj ə ki vəbəjmu?“

Robinzon gufdirəni:

—Girisdə həjbi ə rity, Orinə.

Orinə həjbə omo, və u gufdi:

—Xub, boşqu, mə diyə ni girisym.

Robinzon gufdirəni:

—Orinə, bijo polot¹ qyc soxim, ə sər ən u burajm ə ki gəmi.

1) Əz ə jəki vogosundə şalmanho və təxdəho qyc soxdə

Sər gyrdyt uho plot qyc soxdərə; kór soxdyt bitəv ruz və niməj şəviş. Səbəhmundə vənyşdyt və rafdyt ə ki gəmi. Yzgy m zərə rasirəki Robinzon di ki, gəmi ə luqon nisdiyə çigə poısdı, və urə kəşirə bərdəş həməl nijomo, cynki ə sər qum myñkəm nyşdəbu.

Orinə ambar tərsirənbu əri ə gəmi varafdə. Əri xyşdə noki, kəci gənə mizəny jurə gufdirə. Ommo kəci vəxyşdəş nisə danusdənbu, cynki sə ruz hiciş nə xurdəbu. Robinzon ci do urə, kəci ambar xurd və syroi birəngə sər gyrd ə sər gəmi vidovusdə və xyşdəre voşəndərə. Robinzon rafd əri fəm soxdə, cy vəbugə ə gəmi. U di bitəvə turbəhoj-suxarirə, ordə, təxylə, şorobə, bu ambarə jərəqho, barut, qirmə, təvərho, muşarho, çyr-bə çyr partalho. Robinzon əz həmməj ən uho ambar şorbu.

Orinə həmmərə ədənbu fəm soxdə və nisə danusdənbu, əri cy gərəkigə.

Uho əri əvəli karaz vəgyrdyt jə pişkələj barut və qirmə, dy koftan, dy şovol, dy çyfd cəkmə, şəiho, dy muşar, vəgyrdyt koqoz, parho (qələmho) və rang, sənqə coxmax və qov, jə pişkə suxari və kəcirəş.

Uho ci xurdut ə sər gəmi. Robinzon do Orinəre biz, kordə. Orinə nisə danusdənbu cy soxugə ə bizəvoz, və Robinzon burəbund ə u.

Bəqdə uho yz gym zərə vədiromorut ə qiroq. Robinzon ə pəsəj kulə darafdə ə partal əftsəri gəjmiş bisdo. Orinə urə dirəmun nə

şinoxd, və həci dənusd kəsi. Robinzon urəş partal do əri gəjmiş birə, ommo u nisə danusdənbu cytar vokunugə: şovolə ə sər vokundənbu, ə çigə qulho pojhorə dəşəndəbu. Robinzon kuməki soxd ə u əri gəjmiş birə, və Orinə ə xyşdə dənışirəmund sər gyrd xəndysdə və xyşdə vəşəndərə. Bəqdə Robinzon burbund ə u cytar muşarə gyrdə gərəkigə; uho burrurut jə dorə və qyc soxdyt mact və qələqho, plot xubtə və bəçidətə yzgyz zəny gufdirə.

Robinzon fyrso Orinə ə muqorə əri lamahorə dşirə, və ju pur soxd tufəngə. Orinə omorəki Robinzon gufdi ə u:

—Fəm sox Orinə, dirəni şiloli ədəj parzərə: u mofdonu.

Robinzon qərəz gyrd və şənd gululərə. Orinə ambar tərsi.

Robinzon gufdirəni:

—Ty əri cy tərsirə?

Və burbund ə u tufəng gululə əri cy şəndəgə; tufəngə pur soxd, no təxdərə və şənd gululərə. Orinə gənə ofdorəbu jə ci nə mundəbu, ambar həçoib mund və gufdi: „Siprə ədomiho əz xyşdə ambarə korho vədəşəndət,—əz xyşdə zində atas vədəşəndət!”

I ruzigə uho gənə yzgyz zəryt omorut ə ki gəmi. Vəgyrdyt jə tupə, cəntəj ərzy, çyh və poxli, jə jəşig mix, gənə jə pişkələ barut və qirmə, kələ jərkən və kordə tiçsox.

Həmmərə ə qiroq daşmış soxdəngə jəboj-
gəş yzgy m zəryt omorut ə ki gəmi, vəgyrdyt
syrx və buholyjə sənqhorə. Orinə gufdirəni:

—Robinzon, əri cy vəgyrdə ty syrx və
buholyjə sənqhorə? Ə ostrov hic kəs nisë
zihisdə, əri vosdorə ci nisdı, və kəsiş nisdı
əri vosdorə.

Ommo Robinzon gufdirəni: „Mə ihorə
ədəm əri ən u kor vəgyrdə,—balkə hərgoj
bisdo səñibən i ciho ofdo omo, mə ə u my-
dym uhorə, və u ambar şor mibu.“ U idəs və-
gyrd həmmə nyvysdə omorə koqozhorə, şə-
həmhore, vəgyrd gənə muşarho, təvərho, bilho,
və yzgy m zərə omorut ə qiroq.

Yzgy m zərə omorəki, Robinzon gufdı ə
Orinə: „Bijo əz i mol hələncuq duxim, nə
bugə voruş mijov tar misoxu baruthorə“.

Orinə zuri vomuxd duxdə, və uho əz
jərkən hələncuq qyc soxdut.

Robinzon ə tup dəşənd jə kələ gululə və
ñərzə soxd urə ə sər dəryoh, gululə voşənd
xyşdə, və lap dur par zə. Orinə gufdirəni:
„Əgər icirə gululərə ə sər vəñsiho ñərzə soxd-
gə, bitəv jə həzorişu mitərsyt və miviryxyt.
Uho həci midanyt, i xudoşu Tupani ədəj bir-
rənqinə şəndə.

Şəv Robinzon dəgəsund şəhəmə və sər
gyrd əri fəm soxdə nyvysdə omorə koqoz-
horə. U hiciş ə sər nə ofdo, cynki uho ə
zuhun İspani nyvysdə omorəbyryt, ommo u

i zuhunə nlsə danusdənbu. U ənçəq ə sər ofdo ki, gəmi ədənbiri ruja Azijə yzgy m zərə gufdirə və ədənbiri bərdə sad qulho, əri uhorə ə unço furuxdə.

Robinzon pəhəny soxdəni həmməj ən i koqozhorə, syr xho və buholyjə sənqhorə və gufdirəni: „ Bihil munu, bəlki səhiv ən uho ofdə omo“.

Gənə şəş ruzigəş uho yzgy m zəryt ə ki gəmi ə ruzi səbo və cor bo: şəzdəhbə yzgy m zəryt və vəgyrdyt həmmə ə unço vəbirə cirə.

Həvdəhəmy nbo rafdəki, sər gyrd vorvori; uhorə voisdənbu zutə yzgy m zənyt tə qlroq və nə raslyt: zyhivə carund plotə və həmmə ə plot dəbirə ə qəriş ov darafdə batmiş bisdorut, və Robinzon ə Orinə rəvoz ofdorut ə qəriş ov. Orinə lap xub ədənbu yzgy m zərə, ommo Robinzon təxdərə səxd gyrdə ə sər ən u ədənbu yzgy m zərə; təxdərə vorvori taparund və Robinzon ədənbu batmiş birə. Orinə yzgy m zə, ə dəs cəpirəvəz gyrd əz qəiş əri u və ə guçəvoz tə qlroq yzgy m zə ə urəvoz. Robinzon myrdərə xuno ofdərəbu mundə; Orinə ambar tərsi və nlsə danusdənbu cy soxugə. Robinzon jə səhət əz xyşdə rafdə mund və bəqdə vokund cymhorə.

10

Robinzon hənçi əz şorob , komirəki əz gəmi vəgyrdəbu, və hovoju xubtə bilsdo.

U ə xov varafd və ambar xub xisi. I ruzigə u rafd əri gəmirə fəm soxdə, ommo u vədi nə bu: urə zyhbə xyrd soxdəbu və u səlt vacarusdəbu.

Uho ədənbyryt fikir soxdə, cytar həmmə cihorə ə xunə bərytgə. Robinzon gufdirəni: „Imu həci misoxim: səbəhmundə cihorə ty qərəvul misoxi, əz pişnəvi bəqdə mə. Nə bugə, vəhişihə omorəmund, həmmərə mibəryt“.

Uho pur soxdut hər şəş tupə, carundut uhorə rujə dərjoh və piltərəş norut ə kişu: vəhişihə omorəmund şəndə bu gufdirə.

Bəqdə sər gyrdyt əri həmmə əz gəmi vəgyrdə cihorə əz muqorə daşmiş soxdə. Səgış ədənbu daşmiş soxdə, bəqdə Robinzon, vəgyrd lamahoj xyşdəre və guruntə cihorə ə kul ən uho daşmiş soxd.

Uho əz təxdəho əri xyşdəjə cyklə xunələ qyc soxdut və pənçərəhorəş şişəl qyc soxdut—şişəhorə əz gəmi vəgyrdəbyryt. Robinzon gufdirəni ə Orinə: „Qyc soxim dovərəhoj təxdəl və kyrpi; kyrpirə əri tik vəgyrdə ə hələqəhorəvoz qyc misoxim“.

Uho qyc soxdut dovərə və kyrpi: ə pyşoj dovərə norut dy tup və dydyjgə ə hər taraf ju.

Bəqdə uho sər gyrdyt ərzyj hindysdonirə bicin soxdərə,—əz u ambar voromorəbu ə ostrov; ə çigəj cin Robinzon ə kyhnə şimşi-

lævöz ədənbu bicin soxdə: xəjli jəralmasış vəkəndyt. Sər gyrdyt ərzyj hindysdonirə kufdərə; kufdə varasdə bəqədə, ə jəsijov dəsi kəşiryt,—jəsijovəş əz gəmi vəgyrdəbyryt.

Uho burçundut suxariho əz həsylə ərzyş əz ərzyj hindysdoniş; əz həsylə ərzy suxariho xubtə vədirəmo, və Robinzon gufdi ə Orinə: „Orinə, bijo ərzyj hindysdonirə xuno həsylə ərzyş korim, u xubtə gərək mibu“.

Uho koşdut həsylə ərzyrə, ommo urə ə sali dy bo bicin soxdə mibisdo.

Və Robinzon gufdirəni ə Orinə: „Bijo dəmyrci xonə vokunim və kufdə bilho, mixho və kordeho qyc soxim“.

Sər gyrd voruşlyjə hovo. Robinzon bun dəmyrci xonərə ə təxdərəvoz dəgyrd və ə unço mibisdo kor soxdə; uho qyc soxdut kuton kufdut pazho əri molə, və voruşho poisdəki, uho lamahorə ə kuton dəbəsdə xorirə rundut və koşdut ərzy, çyh və poxli.

Uho həci zihisdyt şəş məh birəni. Jəbo səbəhmundə Robinzon fyrso Orinəərə ə qiroq dəryoh əri guşmohi vəcirə, ommo ju mund ə xunə əri pecə duzatmiş soxdə. Dirəni, Orinə bəcid ədəj vidovusdə, ədəj cəmysdə. Vidovusdə omorəki, nəfəşo ju gyrdəbu hi-ciş gufdirə nisə danusdənbu, ənçəq voçəñi ədəj zərə: „Omorət uho, omorət!“

Robinzon əz u pırsirəni: „Ki omori?“

Ommo Orinə boçəh zərəni: „Dydy, səsə şəş lodkə omori!“

Robinzon vidovuşdəni ə sər doq və di-rəni: şəş lodkə və ə sər ən uho ambərə vəhi-şiho vəri. U ə dəreə vidovuşdə gufdirəni: „Həri, Orinə vəgi tufənghorə və jə tupəş zu-ri burajm ə unçigə“.

Uho vəgyrdyt şəş tufəng, pur soxdut uhorə, və vəhişiho işurə nə vynyət gufdirə corkinomyrd doqo ojlənmə dorut. Robinzon gufdirəni: „Orinə, bura fəm sox uho cy soxdənytgə“.

Orinə ə pəhənyki rafd ə ki vəhişiho, fəm soxd, omo və gufdi ə Robinzon: „Vəhi-şiho ataş vənorət, və işuş ə corkinomyrd ju nyşdət, ommo ə sər ataş inson ədəj burçun-də omorə: jə sipigə, ruşly bəsdə omorə ə xorl ofdori munda. Zuri, kəş burajm Robin-zon!“.

Ə qiroq dərjoh jə cyklə vişələ bu, uho əz qəriş ən i vişə nəznik bisdort əz vəhişiho, və vəhişiho uhorə nə diryt.

Robinzon tupə həci noki, gululə əz zəvər-sər vəhişiho burov və şənd. Vəhişiho əvəldən əz tərs virixdyt, ommo bəqdə dirəki ki, hic kəs nisdi norut ki əri xyşdə səs birənqinə bu gufdirə və gənə kiurə bisdort, sər gyr-dyt boçəh zərə və vəçəsdərə ə corkinomyrd ataş.

Robinzon gufdirani: „Orinə, gululə şanı!“ Hərduşu tufəng şandı—səsərə kyşdyt, pənçigərə jaraly soxdut; jə bojgəş şandı və gənə səsərgərəş kyşdyt. Bəqdə vidovusdut rafdyt ə ki vəhşiho. Orinə sər gyrd çəng soxdərə, ommo Robinzon vidovusd ə ki ən u ədomi, bəsdə omorə və ə xori ofdərə mundəbuho, rasərə vəkənd və pyrsl əz u əvəldən ə nemsı, bəqdə ə İnglisi: „Kini ty?“ U çohov do: „Mə ispaninym“. Robinzon şorob do urə, urə gənə tapinçə və şimşiliş do. İspani sər gyrd ə vəhşihorəvoz çəng soxdərə və xəjlirə kyşd. İnçə ə sər ən u omo dy vəhşi və urə kyşdəbyryt jə ci nə mundəbu. Robinzon jəkirə ə gululərəvoz zə, unigərə ə şimşiləvoz sər jurə burri. Vəhşiho dyrytki ambarə vatandaşhoşu kyşdə omori, vənyşdyt ə lodkəho və yzgyt zərə rafdyt. Orinə və İspanirə voisdənəbu rasyt ə uho, ommo Robinzon gufdi: „Vəssi, həcinigəş ambar kyşdəjm“. Orinə gufdirani: „Uhorəş kyşdə gərəki, cynki uho ə xunə murovt, ambarə vəhşihorə mijorut və uho imurə mykyşyt və muxurut.“ Ommo Robinzon gufdirani: „Cyi ty tərsirəni? Imurə hisdi tufəhovə tufəngəho, ommo uhorə nidsi. Bihil uhorə“.

İnçə uho rafdyt əri fəmə soxdə, ambarə ədomi kyşdə omori mi: kyşdə omorəho həmməj ju bisd jək ədomi bu.

Robinzon rafd əri fəmə soxdə vəhşiho şandı rafdə lodkərə, və di ə unço qul bəsdə pira

vəhşirə. U vəkənd qulhoj ən urə və həroj zə Orinə əri gof soxdə ə İrəvoz ə zuhun xyşdə. Orinə vəhşirə dirəmund, sər gyrd urə qəl gyrdərə və ə qəriş lodkə vəçəsdərə. Robinzon pyrzi u həci əri cy şori soxdəgə. Orinə gufdirəni: „I bəbəjmuni“. Robinzon do urə şorob, və u sər gyrd sovusdə u çigəhoj tən bəbəj xyşdə, kominiçigəho ə rasarəvoz bəsdə omorə vamasirəbu.

Robinzon pyrzi: „Ty bəbəşmurə nun dorəj?“ Ommo Orinə çohob dorəni: „Əz xərihojmə, həmmərə xyşdənə xurdəm!“—və zuri vadarafdə əz lodkə, vidovusd; zuri voğəşd və ovurd pəni və nun, do bəbəj xyşdə və ispanirə. Bəqdə Orinə ispanirə vəno ə lodkə, Robinzon ə unigə ovurd tupə, tufənghorə və çidəhorə, əz vəhşiho mundəbuho, və həmməşu əz qiroq yzgy m zərə omorut tə u çigə, ə ciçoki muqorə buho.

Pirə vəhşi və ispanirə ə muqorə ovurdəki, uhorə xurək dorut, uho xurdə xislyt. Vəxyşdəki Robinzon gufdirəni ə ispani: „Cytar omorəj ofdorəj ty ə ki vəhşiho?“ İspani çohob dorəni: „İmurə gəmi bu və imuş ədənbirim ruje Aziyə yzgy m zərə, ə unço ədənbirim sad qul bərdə əri furuxdə, ə rəh bisd myrdəbu, mundəbu həşdodigə. Zyhbə vəxyşd, və şəv imurə pərtovo do ə ciço bugə, luqon nə buho çigə. İmu sər gyrdim tup şəndərə, ommo jəkiş kuməki nuşu nisə dorənbu. Qulho tufəng-

hojmurə vosdorut, vəgyrdyt həmmə lodkə-
horə, voisdənbrytışurə İmura ə gəml vəhi-
lyt, ommo işu ə lodkəhorəvoz yzgy m zənyt.
İmu sər gyrdim təvəqə soxdərə və uho imura
vənorut ə ki xyşdə ə lodkəho. Səbəfi munda
imu ə ki komi ostrov bugə yzgy m zərim
omorim. Unçə zihisdənbryt vəfişho, uho
əz İmu ambar şori soxdut və xorundut İmu-
rə ə çəhəvoz. İmu ə ki ən uho şəş məh
zihidim. Jə bo yzgy m zərə omorut jə vəfi-
şihogə və sər gyrdyt ə imurəvoz dəhvo sox-
dərə. Əz İmu ambarhorə kyşdyt və səsəj-
murə ə jəsiri vəgyrdyt: mərə, bəbəj Orinəi-
horə və jə vəfişigərəş, komirəki xurdutho.”
Robinzon gufdirəni: „Kəş mə ə ty jə kəm
ciho burbunum“. U burbund ə u cihorə, komi-
horəki əz gəml vəgyrdəbuho. İspani gufdi-
rəni: „İ cihə ə gəmimu vəbu: syr x həmmə
ən jə toçiri, buholyjə sənqhorəjə ofitser ədən bu
bər də ə xyşdərəvoz, ə rəfi myrd, ommo
qədəqə zə əri uhorə əri zən ju ə Anglija
bər də.“ Robinzon gufdirəni „Mə i cihorə əz
cymhojməş xubtə doşdənym, — rafdəgor bis-
dogə ə Anglija, mifirsym“.

İ ruzigə uho suxundut kyşdə omorə vəfi-
şihorə. Robinzon bəbəj Orinəihorə num no
Pərşobot.

Həmmə kyşdə omorəhorə suxundəki Ro-
binzon gufdirə: „İspani, ty bura ə vatandaş-
hojty zihisdənytho çigə və bijor uhorə ə

xyşdärəvoz. Əri ən uho ə imurəvoz xub mibü. İspani gufdirəni: „Xub, təfno cytar buram mə?“ Ommo Robinzon gufdirəni: „Pərşobotə vəgl ə xyşdärəvoz“. İspani gufdirəni: „Boşgu dijə, səvəh murajm“. Robinzon gufdirəni: „Nəh, səvəh mərajt. Əvəldən xorirə rundə və təxyl koşdə gərəkli, omorəkli vatandaşhojtyrə ci bu əri xurdə“.

Uho sər gyrdyt xori vəkəndə və təxyl koşdə. Dy fəfdə bəqdə korə varasdyt və sər gyrdyt əri ə rəh ofdorə. Robinzon əri ən uho koqoz nyvysd; nyvysd həci: „Kirə voisdənigə əri ə ostrov mə zihisdə, bijo ə gof mə dənyşy və kor soxu, hər cyrə fıkym soxdum; ki guş nə doşd və kor nə soxdgə urə piş misoxum“.

İspani vəgyrd lodkərə, vənyşd ə Pərşobotəvoz və rafdyt.

Bəvə syz dyl Orinə dorixmiş bisdo. Robinzon gufdi ə u: „Orinə, cyi ty dorixmiş birəj? Kəş burajm ə ov zərə“. Uho rafdyt ə ov zərə və dyryt jə muqorərə. Robinzon gufdirəni: „Orinə, darə viniş cy muqorəigə i“.

Orinə voisdənbu darov, ənçəq sər xyşdə dəşənd və vidovusd əz guçihoj xyşdə ki həlbys dəri. Robinzon urə vogərdund və pyrşi: „Cyi ty tərsiri?“. Orinə gufdirəni: „Ox, Robinzon! Ə unço həlbys: urə kələ cymho vəri, ləfəjuş jə kələ hisdi, hə ə jə vo mə-

rəş muxuru tyrəş". Robinzon gufdirəni: „Burə əz xunə fonorə bijor“.

Orinə fonorə ovurdəki, sər gyrd ə Robinzon minət soxdərə, ə muqorə nə darov gufdirə, ommo Robinzon gufdirəni: „Midaram, cyi ty tərsirəni?“

U darafd ə muqorə və di pirə kəcirə, — u kut birəbu əz piri və vəxyşdəş nəşə danusdənbu. Robinzon sər gyrd fəm soxdə muqorərə, Orinəş nəznik ommo əz kəci, u dije nişə tərsirənbu. Muqorərə fəm soxdəngə, Robinzon gufdirəni: „Vədəşənim kəcirə“. Sər gyrdyt əri vədəşəndə, dirənyt ki, — u kut birl. Robinzon ə Orinəravoz kəşirənyt vədəşəndənyt urə əz muqorə.

Əz rafdəj ispani və ən Pərşobot fəşd ruz bəqdə Orinə ə ki Robinzon vidovusdə omorəni və gufdirəni: „Kəş varajm ə doq, bəbəj mu ədəj omorə!“

Robinzon varafd ə doq, fəm soxd dirəni, jə kələ lodkə ədəj omorə və ə sər ən u ambərə ədomi vəri. U gufdirəni: „Uho ədomihojmu nisdyt omorənythə, uho angillicanhojut, jə bəlkə qəcəqhoj dərjohinyt; kəş varajm ə sər ən u doqigə fəm soxim“. Uho varafdyt ə sər ən u doqigə və dyryt ki, ə nəzniki ən qiroq jə kələ gəmi poisdi. Orinə gufdirəni: „Kəş darajm ə vişə pəfiənu boşim, imu mivini uho cu misoxutgə“. Robinzon gufdirəni: „Kəş burajm“. Əz doq furamorə və poisdut

ə pəsəj dorho; uho həmmərə ədənbryt dirə, ommo işu vədi nə byryt. Lodkə pöisd ə qirəq və əz u vədiromo jazdəh ədomi,—uho ədənbryt bərdə sə qul bəsdərə. Jə hyndyr gufdirəni ə qul işu bəsdə omorəgorho: „Imu işmurə kyşdənim,” ommo qul işu bəsdə omorəgorho ədənbryt təvəqə soxdə əz u: „Mə kyş imurə, bihiliho xubi imurə ə i ostrovl İnço hic kəs nisə zihisdə və imu əz gisnəl mimirim“. Ommo hyndyr gufdirəni: „Xub boşgu, ə unço fəm misoxim“.

Robinzon irə şinrəmund gufdirəni ə Orinə: „Bura ambartə tufəng, tapinçə barut və gululə bijor“. Orinə ovurd və uho pur soxdut tufənghorə.

Sə qul işu bəsdə omorəho nyşdəbryt, ommo uhonigə rafdyt əri ostrovə gəşdə, bəhzihojgə dəgəşdyt əri xisirə. Uho xisirə ki Robinzon omo ə ki qulhoşu bəsdə omorəbrytho uho əvələn təsryt, ommo Robinzon gufdj ə uho: „Mətərsit, gujit kinitgə işmu“ Əz uho jəki gufdirəni: „Mə kapitan ən gəminum, ommo iho kuməkcihoj mənə, —matroshorə nə voisd ə gof imu dənişirə və voisdənbryt imurə kyşyt“. Robinzon gufdirəni: „Mə işmurə əz y'ym xilos misoxum ənçəq səvgənd xunit ki mərə ə Anglijə İmberit gufdirə“. Uho həmməşu səvgənd xundut. Robinzon ə uho gufdirəni: „Matrosho xisirət, bəsdim uhorə“. Uho jəvoşluqinən

bəsdənyt matroshorə, dydy mundəni və vədə-
şəndənyt şlmşilhorə. Kapitan gufdirəni ə
uho: „Nə bugə işmu nə dirəjt hərəməhhoşmu
bəsdə omorərə?“ Uho dyryt, ə sər suqrə zani
ofdorut və sər gyrdyt əri rəhm bərdə minət
soxdərə; dəshoj ən uhorəş bəsdyt.

Robinzon gufdirəni ə Orinə: „ Bərim ihorə
ə u muqorə, kəcirə ofdəbirtmho“. Uho bər-
dyt həmmərə ə unço və ləhəj jurə ə jə kələ
sənqəvoz vənurut. Lədkərə ə qiroq kəşiryt
vədirovundut və jə sulaş vəkəndyt ə u, əz
gəmi omorəngə vəgyrdə nə danyt urə gufdirə.

Inço əz gəmi tup şəndyt, ə ostrov omorə-
rəgorə matrosho ə gəmi vogəşdyt gufdirə.
Bəqdə əz gəmi jə lədkəygəş omo, əz u vədi-
romorut gənə matrosho və sər gyrdyt ə nümə-
voz hərəj zərəre, pyşoki omorəgorhorə. In-
qədər uho hərəj zəryt jəkiş nə omo, və uhorə
voisdənbu vogərdyt ə gəmi. Robinzon gufdi-
rəni ə Orinə: „ Bura ə vişə və boçəh zə,—
uho həci midanyt hərəməhhoşuni gufdirə, və
muravt ə səs gyre“. Orinə sər gyrd boçəh
zərəre, və həmməj ən uho vidovusdut ə vişə,
ommo ə ki lədkə ənçəq dydyrə hişdyt.

Robinzon və kapitan ə dy kuməkcihorə-
voz jəvoşləj nəznik bisdorut əz lədkə, gyrdyt
qərəvulcihorə və bəsdyt uhorə, ommo
lədkərə ə pəsəj kulə pəhəny soxdut. Uho
həmmə kura birəki, lədkərə nə ofdəki tər-
syryt. U vəxdı Robinzon fyrso ə ki ən uho

kumækci kapitane. Kumækci omo ə ki ən uho
və gufdi: „Korol ən i ostrov həmməjmurə ə
jəslri vəgyrdi, işmuş burajt ə ki ən u,—əgər
nə rafditgə, u sad soldatə imfyrşy, və uho
işmurə mykyşyt“. Jə matros gufdirəni: „Imu

ə jəsiri rafdəki, imurəş mykyşyt?" Kapitan əz pəsəj kulə həroj dəşəndəni: „Tomas Şmidt ty mərə şinoxdəni? Mə ə işmu ədəm gufdirə burajt ə jəsiri,—hic kəsə ni kyşyt, ənçəq Atkinsə mykyşyt“. Atkins—bu u duraz, komiki voisdənbuho kyşy kapitanə.

Uho həmməşu gufdiryt: „Xub, imu murəjm ə jəsiri“, — qullioj həmməj ən uhorə bəsdyt pəsəvo.

Kapitan ə jə cənd matroşho bəxşləmiş soxd, və uho ambar şor byryt. Kapitan gufdirəni ə uho: „Səbəh burajm ə gəmi və vəsdonim urə əz bunt vəxysundətho matroşho, işmu ə mə bijo kuməki soxit, — kuməki nə soxditgə ə ostrov munda hərməhhoşmurə mykyşyt“. Uho gufdirənyt: „Xub, kuməki misoxim ə ty, ənçəq ə həmməjmu bəxşləmiş sox“.

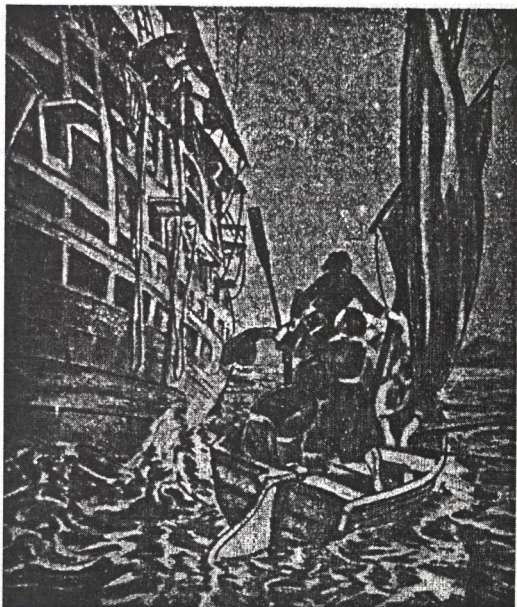
Robinzon gufdirəni ə kapitan: „Bura ə gəmi, u ə dəs ty diromorəmund, tup şən“. Kapitan gufdirəni: „Xub“. U ni nəj matroşhorə vəgyrdə rafdəni ə gəmi. Robinzon həci danusd kapitanə kyşdət: xəjli hic səs-symyg nə bu, ommo şəv torik bu. İnço ə gəmi tup şəndyt, və Robinzon lap şor bu ki, kapitan gəmirə vəgyrdi gufdirə, və ju ə i zuri murov gufdirə ə xunə, ə Jevropa. U tə səbəh ocmiş birə poisdəbu ə sər doq və hə ədənbu ə dərjoh dənişirə, ərl gəmirə dirə. Yşyq birəngə Robinzon di ki, gəmi nisdi; u gufdirəni ə

Orinæ: „Kapitan furmundi imurə və rafdi ə
gəmi xyşdərevoz. Imuhøj u ə muqorə nyş-
dətho matrosho imurə mykysyt“. Orinə guf-
dirəni: „U duzi“. Uho gof soxdəki şinrənyt—
—kfinigə ədəj omorə, uho carusdənyt dirənyt,

kapitan ə matroshorəvöz ədəj omorə. Robinzon ambar şor birə və gufdirəni: „Kapitan, mə həci danysdym ty İmürə furmundi. Ə çəl əxi gəmi ty?“ Kapitan gufdirəni: „Mə urə ə u tarafıgəj ostrov girovundəm, unço sokittəl,— —hic jə vorvoriş nısdı“. Robinzon gufdirəni: „İmuhoj burajm naşdovi soxım“. Naşdovi soxdəngə, Robinzon İxdilət soxd əri kapitan cytar ju ə ostrov omorigə ofdorigə və cytar zilhisdigə inço bitəv bisd sal. Kapitan ambar həcəoib mund, — və u gufdirəni: „Robinzon, kəj rafdə ty?“ Robinzon gufdirəni: „Bihil Pərşobot və İspani bijovt, u vəxdi muram“. Kapitan gufdirəni ə u: „Atkins və u matroshojgərə cy soxım?“ Robinzon gufdirəni: „Ty ə uho bəxşləmiş sox və bihil zyhyt ə İ ostrov“.

Kapitan gufdirəni: „Xub“. Orinə ə matrosho gufdi işurə nisə kyşdənyt gufdirə və uho ambar şor bİsdorut. Robinzon ə uho gufdirəni: „Mə ərişmu həcvonho, jərəqhorə həmmərə ədəm hişdə, ənçəq xubə insonho boşit“. Matrosho gufdurut: „Xubə insonho İmboşım!“ İnço Orinə vidovusd və gufdi Pərşobot və İspani omorət gufdirə. Robinzon rafd əri fəm soxdə və di ki, ə Pərşobotəvöz omorət dy İspani və dy vəhşijə zənho. Robinzon gufdirəni: „İ zənho İnço əri cy omorət?“ Ommo İspani gufdirəni: „Vətandaşojmə vəhşihorə xosdət,—İho zənhoj ən uhoi“.

Uhora voisdani e inco e ostrov pojut". Robinzon gufdireni: „Poit“.

Baqda ser gyrdyt eri e räh ofdora häzyr birere: vägyrd ez pUSD lama qyc soxdä omorä kaftan vë şovole, çidä, tirkomu vë tævër

sənqirə, komirəki xyşdənju təhno zihisdəki qyc soxdəbuho, əz gəmi ofdə syrxiho və buholjyə sənqhorə, və tikəj syrxi xyşdəreş vəgyrd.

Həmməj əni i cihorə ovurdut ə gəmi. Həmməj ən uho ci xurdut. Robinzon dylamarə xuçərə və səgə vəgyrd vənyşd ə gəmi, və rafd ə Pərşəbot və ə Qrinərəvoz.

Ə ostrov mund şəş anglican və dy İspani ə zənhoj xyşdərevoz.

Robinzon lap xub ədənbu yzgyz zərə və jə məh bəqdə yzgyz zərə omorut ə İspanija, ə şəhər Kadiks. İnço u toçirə gəşdə, bərd do syrxi ən urə, komirəki əz gəmi vəgyrdəbuho, və gufdi ə u: „Mə syrxi tyərə bitəv jə sal doşdəm“. Toçir gufdirəni: „Ty məərə əz bədmozoli xilos soxdəj: məərə əri qərdho voisdənbryyt ə qəzəmot dəşənyt. Vəgi əri ty niməj syrxi“. Robinzon gufdirəni: „Məərə syrxi ty gərək nisdi, xyşdən məərəş hisdi“.

Əz Kadiks uho rafdyt ə Anglija, ə şəhər Portsmut. Ə rəh Pərşəbot myrd və Orinə ambar girisd. Lamahoş kut bisdorut.

Ə Portsmut omorəngə, Robinzon gəşd ofd bijə mundə zən ən u ofitsərə, ə sər gəmi myrdəbuho, və do ə u buholjyə sənqhorə, ommo u kosib bu, və əri Robinzon ambar lovo xosd ki u jurə əz diləncini xilos soxdı gufdirə.

Əz Portsmut Robinzon gyrd jə gəmi tə Hamburg. Uho xub ədənbyryt rafdə və əz

Hamburg nəznik byryt, zyhbə vokurd və gəmi-
rə xyrd soxd. Ədomiho ə sər lodkəho xilos
bisdorut, və həmmə gəmi vəbirə ciho bat-
miş bisdo, və syrə ən Robinzoniş batmiş bis-
do, ənçəq səg mund—u ə pəsəj lodkə ədənbu
yzygm zərə. Robnzon ə Orinərəvoz ə Ham-
burg omorə mund, rafd ə ki vəvəj xyşdə.
Bəvəşu əvəldən nə şinoxd urə; u pirə mərđ
bu, cym jy xərəv ci dirənbu, və şinoxdəki
girisd. Və Robnzoniş girisd. Robnzon guf-
dirəni: „Bəvə, dədəj əçi vəqədə?“ Bəvəşu
gufdirəni ə u: „U myrdi, hə voisdənbu tyrə
vyny“. Robnzon gufdirəni: „Mə əqylsyz bi-
rəm rafdəm ə səjl soxdə“.

U əri vəvəj xyşdə ixdilət soxd, cytar ju ə
ostrov rafdigə ofdorigə, cytar zihisdigə un-
çə bisd sal,—və vəvəşu ambar həçois mund.

Robnzon bisdo dulgər və kor soxdənbu
ə Orinərəvoz əjəki, uhorə kor həmmişə birən-
bu, cynki uho xub kor soxdənburyt.

Istehsalata verilmiş 31/V-35.

Сара Імзаланмыш 1/VII

Сар Істі Кағыз формасы 72X105.

Баş Мәтәуат Мыдирлиги Мывәккиллиги №3585.

Азәрнәшр №276/37

Тираз 2000. Сифаріш № 507

Азәрнәшр мәтәәсіндә басылды, 26-лар адьна „Кітап Сарајы“
Бакы, Әли Бајрамов кычәси.

Baş Mətbuat Mədirliyi Məvəkkəlliyi № 3585. Sifariş № 507. Tiraż 2000.
İstehsalata verilmiş 19/V-35. Cəpə imzalanmış 20/VII-35. Cəp listi
3¹/₂. Kağız formatı 72×105¹/₃₂. Cəp listində olan hərufat 25600
Azərbaycən № 276/37 Azərbaycan mətbəəsində basıldı. 26-lar adına,
„Kitəb Sarajı“, Bakı; Əli Bəjramov kəcəsi.

30 қар.

РОБИНЗОН

АЗЕРНЕШР
ТАТСКИЙ ОТДЕЛ
Баку — 1935